

## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Sag/ID Nr.  
2022-14189

Enhed  
EKN

Dato  
07-04-2022

### **EUU alm. del – foreløbigt svar på spørgsmål 161 fra Peter Seier Christensen stillet den 24. marts 2022 til udenrigsministeren**

#### Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for alle historiske tilfælde i EU-regi og tidligere EF-regi, hvor Danmark har benyttet sin vetoret på et EU-område, hvor en sådan vetoret tilkommer Danmark?

#### Svar

Det er ikke muligt at besvare spørgsmålet inden for svarfristen, da der ikke foreligger et samlet overblik over dansk stemmeafgivning i de knap 50 år, hvor Danmark har været medlem af hhv. EF og EU.

Det er ikke muligt at vurdere omfanget af opgaven med at kortlægge dansk stemmeafgivning i den ønskede periode nærmere. Det er derfor ikke muligt at anslå, hvornår en endelig besvarelse vil kunne fremsendes. Det vil dog selvsagt ske hurtigst muligt.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Peter Seier Christensen (NB) har den 24. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 162, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 162:**

Vil ministeren redegøre for, hvor finansiering til deltagelse på forsvarsområdet i EU-regi skal komme fra i tilfælde af, at forsvarsforbeholdet afskaffes?

**Svar:**

Det lægges til grund for svaret, at der spørges til udgifter, som relaterer sig til Forsvarsministeriets område, i tilfælde af dansk deltagelse på forsvarsområdet i EU.

Forsvarsministeriets udgifter relateret til dansk deltagelse på forsvarsområdet i EU vil skulle prioriteres og afholdes inden for Forsvarsministeriets bevilling på finansloven.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 7. april 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/002827  
Dok.nr.:  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-11677	SP	4. april 2022

## **EUU alm. del – svar på spørgsmål 163 fra Peter Seier Christensen (NB) stillet den 24. marts 2022 til udenrigsministeren.**

### Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, om der findes empiri der understøtter, at EU's missioner og operationer i forsvarsregi har ført til varige forbedringer af lokale forhold?

### Svar

Siden EU's sikkerheds- og forsvarspolitik blev operativ i 2003 har EU afsluttet i alt 19 militære og civile krisestyringsindsatser. Hertil skal lægges de pt. igangværende syv militære og 11 civile missioner og operationer.

Der foreligger en række analyser af EU's krisestyringsindsatser, som er foretaget af blandt andet EU's institutioner og af udenrigspolitiske tænketanke og eksperter. Som eksempel på en sådan analyse kan nævnes rapporten '*CSDP in action. What contribution to international security?*', som blev udgivet i 2015 af EU's Institute for Security Studies.

Der pågår en løbende evaluering af EU's igangværende militære missioner og operationer i rammen af såkaldte strategiske revisioner (strategic reviews), som typisk er en fast integreret del af de pågældende missioner og operationer. Revisionerne bliver foretaget med jævne mellemrum i løbet af mandatperioden varierende fra indsats til indsats. Derudover er et arbejde undervejs med fokus på at kigge nærmere på de militære missioners effektivitet med henblik på forbedringspotentialer.

EU's krisestyringsindsatser har generelt bidraget til øget stabilitet og sikkerhed i EU's nærområder og i områder af strategisk interesse for EU.

Som eksempel kan nævnes EU's indsatser på Vestbalkan, herunder EU's første militære operation, EUFOR Concordia, der i 2003 bidrog til at sikre implementering af en fredsftale i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM, i dag Nordmakedonien). EUFOR Concordia kunne efter sin afslutning afløses af en civil EU-polititræningsmission, som havde til formål at træne og opbygge en national politistyrke i FYROM.

Det kan bemærkes, at EU's krisestyringsindsatser ofte udføres i et tæt samspil med øvrige indsatser, fx i regi af NATO, FN og andre internationale organisationer, samt i koordination med EU's øvrige eksterne instrumenter.

Jeppe Kofod



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Peter Seier Christensen (NB) har den 24. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 164, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 164:**

Vil ministeren redegøre for budget og finansieringsforhold vedrørende kommende initiativer i EU-regi som er beskrevet, men endnu ikke indført i EU-forsvarsregi?

**Svar:**

Det lægges til grund for svaret, at der spørges til initiativer annonceret som en del af EU's Strategiske Kompas.

EU's medlemslande har vedtaget et Strategisk Kompas, der skal sætte retningen for EU's sikkerheds- og forsvarspolitik frem mod 2030. Der er i den forbindelse annonceret en række nye initiativer på forsvarsområdet, der fortsat er under udarbejdelse. Det er ikke på nuværende tidspunkt beskrevet, hvordan disse initiativer vil skulle finansieres, men evt. nationale udgifter, som følge af dansk deltagelse, vil skulle holdes inden for eksisterende rammer.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 7. april 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/002827  
Dok.nr.: 371968  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

8. april 2022

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 165 (Alm. del) af 28.  
marts 2022 stillet efter ønske fra Peter Seier Christensen

**Spørgsmål 165**

Vil ministeren redegøre for, hvad det vil koste Danmark at ophæve  
forsvarsforbeholdet årligt?

**Svar**

Der henvises til svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 118 af 17. marts 2022.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen  
Finansminister



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 28. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 166, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 166:**

Ministeren bedes oversende en oversigt over antallet af alt personel udsendt på EU's militære operationer fordelt på missioner.

**Svar:**

EU har på nuværende tidspunkt syv aktive militære missioner og operationer. Danmark kan som følge af forsvarsforbeholdet ikke deltage i EU's militære missioner.

Forsvarskommandoen oplyser, at "[d]e efterspurgte oplysninger er anført i nedenstående oversigt, der baserer sig på informationer leveret fra EU til den Danske Militære Repræsentation ved NATO og EU. Oplysningerne er baseret på informationer tilsendt fra EU den 10. marts 2022".

Missionsnavn	Styrketal
EU Training Mission Mali (EUTM Mali)	Ikke oplyst.
EU Training Mission Central African Republic (EUTM RCA)	Nuværende 161 personer. Styrkeloft 365 personer.
EU Training Mission in Mozambique (EUTM Moz)	161 stillinger, hvoraf 138 er bemanded.
EU Training Mission in Somalia (EUTM-S)	Mandatet normerer strukturen til 212.
Operation EUFOR – ALTHEA	EU-styrketal: 1074 (under kommando). I alt i operationsområdet: 1319.
EUNAVFOR Mediterranean Operation IRINI	560 fra EU-medlemslande.
EUNAVFOR Operation ATALANTA	399 i alt fordelt på 383 fra EU-medlemslande, 13 fra ikke-medlemslande samt tre civile. Der deltager to skibe og et overvågningsfly.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 7. april 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/002729  
Dok.nr.: 369890  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: fmn@fmn.dk  
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



## JUSTITSMINISTERIET

Folketinget  
Europaudvalget  
Christiansborg  
1240 København K  
DK Danmark

Dato: 26. april 2022  
Kontor: Stats- og Menneskerets-  
kontoret  
Sagsbeh: Lasse Østergaard Ahmt  
Sagsnr.: 2022-0032/06-0176  
Dok.: 2383323

### **Besvarelse af spørgsmål nr. 167 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg**

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 167 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 28. marts 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Nick Hækkerup

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

T +45 3392 3340  
F +45 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)



## Spørgsmål nr. 167 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:

”Kan ministeren forklare, om der ifølge ministeren vil være tale om suverænitetssafgivelse, hvis beslutningsformen med enstemmighed inden for udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsområdet bliver ændret til flertalsafgørelser? I bekræftende fald, kan ministeren så garantere, at der vil blive afholdt en dansk folkeafstemning, hvis EU en gang i fremtiden vil ændre beslutningsformen fra enstemmighed til flertalsafgørelser inden for udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsområdet?”

### Svar:

1. Grundlovens § 20 om overladelse af beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder (suverænitetssafgivelse), har følgende ordlyd:

”§ 20. Beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder, kan ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemfolkelig retsorden og samarbejde.

*Stk. 2.* Til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på fem sjettedele af folketingets medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men dog det til vedtagelse af almindelige lovforslag nødvendige flertal, og opretholder regeringen forslaget, forelægges det folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter de for folkeafstemninger i § 42 fastsatte regler.”

Der kan om denne bestemmelse i relation til Danmarks forsvarsforbehold henvises til Justitsministeriets notat af 29. marts 2022 om, hvorvidt en ophævelse af det danske forsvarsforbehold forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20 (EUU 2021-22, Alm. del – bilag 414). Som det fremgår af notatet, er det Justitsministeriets vurdering, at det danske forsvarsforbehold kan ophæves, uden at proceduren i grundlovens § 20 skal iagttages.

Det fremgår i den forbindelse af sammenfatningen i notatets pkt. 6, at en ophævelse af forsvarsforbeholdet efter Justitsministeriets opfattelse ikke vil indebære, at der vil være adgang for Unionen til at udstede retsakter med direkte virkning i forhold til borgere mv. i Danmark. En ophævelse af forsvarsforbeholdet vurderes endvidere ikke at indebære, at det overlades til Unionen at handle på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender. Der er

efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke øvrige forhold, der gør det påkrævet at iagttage proceduren i grundlovens § 20.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt overgang fra enstemmighed til kvalificerede flertalsbeslutninger vil indebære en suverænitetssafgivelse efter grundlovens § 20, kan bl.a. henvises til Justitsministeriets redegørelse af 4. december 2007 for visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Lissabon-Traktaten (Lissabon-redegørelsen). Bl.a. følgende fremgår af redegørelsens pkt. 2.3.2.2:

”Det følger af ordlyden af § 20 og af forfatningsretlig litteratur og praksis, at det afgørende i første række er, om den pågældende traktat (ændringstraktat) indebærer en yderligere overladelse af beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, til den mellemfolkelige myndighed.

[...]

Med hensyn til ændringer i sammensætning, procedurer og arbejds gange mv. i den mellemfolkelige myndighed bemærkes, at der uden anvendelse af proceduren i grundlovens § 20 er gennemført en række ændringer i retsgrundlaget for EF og EU siden Danmarks tiltrædelse i 1972. Det gælder f.eks. Budgettraktat II fra 1975, der overførte væsentlige budgetbeføjelser fra Rådet til Europa-Parlamentet, akten om indførelse af direkte valg til Europa-Parlamentet fra 1976, Europæisk Fælles Akt fra 1986 om bl.a. øget medbestemmelsesret for Europa-Parlamentet og ændring af Rådets afstemningsregler samt forskellige tilpasninger af traktaterne som led i optagelsen af nye medlemsstater. Der kan endvidere henvises til Nice-traktaten fra 2001, der bl.a. indebærer overgang fra krav om enstemmighed til krav om kvalificeret flertal i forhold til en række konkrete hjemmelsbestemmelser, ændring af de enkelte medlemsstaters stemmevægt i Rådet samt ændring af reglerne om Europa-Kommissionens sammensætning.

Fælles for disse ændringer er, at der ikke var tale om overladelse af (nye) beføjelser til EF/EU, men alene om ændring af reglerne om, hvordan EF/EU nærmere skulle udøve beføjelser, som allerede var overladt. Bl.a. tilpasninger af traktatgrundlaget i forbindelse med optagelse af nye medlemsstater antages derfor ikke at nødvendiggøre en procedure efter grundlovens § 20.”

Der kan endvidere henvises til Jens Peter Christensen m.fl., Dansk Statsret (3. udgave, 2020), side 258, hvor det bl.a. fremgår, at traktatændringer med hensyn til struktur, sammensætning og procedurer i den internationale

organisation – eksempelvis overgang fra enstemmighed til kvalificeret flertal ved udstedelse af retsakter – som udgangspunkt ikke indebærer overladelse af suverænitet omfattet af grundlovens § 20.

3. Som det også fremgår af pkt. 4 i ovennævnte notat af 29. marts 2022, gælder forsvarsforbeholdet den del af samarbejdet inden for traktatgrundlagets bestemmelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (EU-Traktatens afsnit V, der omfatter artikel 21-46), herunder navnlig bestemmelserne om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (EU-Traktatens afsnit V, 2. afdeling, der omfatter artikel 42-46), der har indvirkning på forsvarsområdet.

Om proceduren for vedtagelse af afgørelser, der er nødvendige for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, er der i EU-Traktatens artikel 31, stk. 1, fastsat følgende:

#### ”Artikel 31

1. Afgørelser i henhold til dette kapitel vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet med enstemmighed, medmindre andet er fastsat i dette kapitel. [...]”

Det følger endvidere af artikel 31, stk. 2, at Rådet i visse tilfælde kan træffe afgørelse med kvalificeret flertal, og det følger af stk. 3, at Det Europæiske Råd med enstemmighed kan vedtage en afgørelse om, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 2.

Imidlertid gælder muligheden for at træffe afgørelse ved kvalificeret flertal eller til at overgå til at træffe beslutninger ved kvalificeret flertal ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. artikel 31, stk. 4. Tilsvarende er i øvrigt fastslået i bestemmelsen i EU-Traktatens artikel 48 om ændring af EU's traktatgrundlag, jf. EU-Traktatens artikel 48, stk. 7, 1. afsnit. Det følger samlet set heraf, at det vil kræve en traktatændring efter en almindelig revisionsprocedure, hvis beslutningsformen med enstemmighed inden for militær- eller forsvarsområdet skal ændres til flertalsafgørelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at de almindelige revisionsprocedurer for EU's traktatgrundlag er fastlagt i EU-Traktatens artikel 48. Disse procedurer indebærer, at traktatændringer, der indebærer overgang fra enstemmighed

til kvalificeret flertalsafgørelse for så vidt angår afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, bl.a. vil forudsætte, at ændringerne ratificeres af alle medlemsstater i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser, jf. EU-Traktatens artikel 48, stk. 4, 2. afsnit. Det bemærkes hertil, at en ophævelse af forsvarsforbeholdet ikke forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20, jf. herom ovenfor under pkt. 1. Da der således ikke er overladt eller overlades suverænitet til EU inden for militær- eller forsvarsområdet, vil eventuelle ændringer i beslutningsformen allerede derfor ikke indebære suverænitetsafgivelse efter grundlovens § 20.

Det bemærkes i øvrigt, at regeringen ikke er bekendt med, at der skulle være konkrete forslag fra medlemsstater eller EU-institutioner, der ønsker at ændre beslutningsformen inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Hvis det måtte komme på tale at ændre EU-Traktaten fundamentalt ved at afskaffe medlemsstaternes vetoret vedrørende afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, vil det være en forudsætning for regeringens tilslutning, at der afholdes en forudgående folkeafstemning herom. Som udenrigsministeren allerede har tilkendegivet, vil dette blive indskrevet i bemærkningerne til lovforslaget om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet forud for, at lovforslaget fremsættes for Folketinget. Regeringen er i øvrigt imod sådanne ændringer af traktaten.

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
2022-14189	EKN	12. april 2022

## **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 168 fra Søren Søndergaard stillet den 28. marts 2022 til udenrigsministeren**

### Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, hvor mange gange Danmark de sidste 20 år har nedlagt veto i EU's Ministerråd ved at stemme imod et forslag, hvor en vedtagelse har krævet enstemmighed.

### Svar

I sager, hvor der træffes beslutninger med enstemmighed, stemmes der ikke, hvis man på forhånd ved, at der ikke er enighed. I stedet kommunikerer medlemslandene, at de ikke kan støtte et forslag, hvorefter forslaget enten ændres eller trækkes tilbage. Det er en almindelig del af forhandlingerne, og det sker jævnligt, men det registreres ikke, da der ikke har fundet en afstemning sted.

På den baggrund er det som forventet, at de tilgængelige, digitale opgørelser over stemmeafgivning på ministerniveau i Rådet for perioden 1. april 2012 til 1. april 2022 ikke indeholder eksempler på, at Danmark eller noget andet medlemsland formelt har aktiveret ”vetoretten”.

Det ændrer dog ikke ved, at ”vetoretten” naturligvis løbende anvendes af Danmark i forhandlingerne, hvis der er væsentlige danske interesser på spil.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
-	2022 – 11597	JTEU	7. april 2022

### **EUU alm. del – svar på spørgsmål 169 fra Morten Messerschmidt (DF) stillet den 31. marts 2022 til udenrigsministeren.**

#### Spørgsmål

Ministeren bedes fremlægge, hvorledes tidligere EU-folkeafstemningsspørgsmål i Danmark er blevet formuleret på stemmesedlen.

#### Svar

Da spørgsmålet omhandler valglovgivningen, har Indenrigs- og Boligministeriet afgivet oplysninger til brug for besvarelsen.

For så vidt angår formuleringen på stemmesedlen sker besvarelsen på baggrund af indholdet af de dagældende folketingsvalglove og bekendtgørelser om stemmesedler ved folkeafstemninger.

Indenrigs- og Boligministeriet har oplyst, at der ved opslag i stemmerummet skal gives vælgerne vejledning om, at vælgere, der stemmer for lovforslaget eller loven, sætter et kryds ved ordet »Ja« på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet »Nej«. Dette følger af § 99, stk. 3, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022).

For så vidt angår de afstemningstemaer, der er fremgået af sådanne opslag i stemmerummet ved folkeafstemningerne i 1972, 1986, 1992, 1993 og 1998, sker besvarelsen på grundlag af udenrigsministerens svar af 11. maj 2000 til Folketingets Europaudvalg på spørgsmål nr. 1 til L 288 (FT 1999-2000) (Det Politisk-Økonomiske Udvalg, Alm. del - bilag 103) om ordlyden af de stemmevejledninger, som blev benyttet i forbindelse med disse folkeafstemninger.

Jeg kan på den baggrund oplyse følgende om de otte folkeafstemninger om EU-spørgsmål, der hidtil har været afholdt i Danmark, idet evt. yderligere spørgsmål desangående bedes rettet til indenrigs- og boligministeren:

### 1. 1972-folkeafstemningen

#### Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen den 2. oktober 1972

Der stemmes om det af Folketinget vedtagne forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter kryds ved JA

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter kryds ved NEJ

Der må kun sættes ét kryds på stemmesedlen”

#### Afstemningstemaet på stemmesedlen

§ 70 i den dagældende lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, lød således:

”§ 70. [...]

*Stk. 2.* På stemmesedlen skal ordene ”Ja” og ”Nej” være tydeligt trykt over hinanden, adskilt ved en trykt vandret streg. På stemmesedlen skal endvidere være trykt opstillingskredsens betegnelse samt afstemningens år og dag. Intet andet navn eller ord og intet tal eller tegn må være påført nogen stemmeseddel enten ved tryk eller ved skrift eller på anden måde, jfr. dog stk. 4.

*Stk. 3.* [...]

*Stk. 4.* Såfremt der på samme sag afholdes afstemning om to eller flere lovforslag eller love, skal der benyttes stemmesedler af forskellig farve. Nærmere bestemmelse herom fastsættes af indenrigsministeren. Endvidere skal stemmesedlerne ud over den i stk. 2 anførte tekst være påtrykt titlen på det lovforslag eller den lov, de vedrører.

*Stk. 5.* Indenrigsministeren kan give nærmere forskrifter om stemmesedlernes udseende.”

Hjemlen i § 70, stk. 5, ses ikke at være udnyttet. Ifølge de dagældende regler hverken skulle eller måtte der således fremgå et afstemningstema af stemmesedlerne, medmindre der samme dag afholdtes afstemning om to eller flere lovforslag eller love.

## 2. 1986-folkeafstemningen

### Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen den 27. februar 1986

Der stemmes ”Ja” eller ”Nej” til følgende spørgsmål:

Skal Danmark tiltræde EF-pakken (Europæisk Fælles Akt)

Den, der stemmer for tiltrædelsen, sætter kryds ved JA

Den, der stemmer imod tiltrædelsen, sætter kryds ved NEJ

Der må kun sættes ét kryds på stemmesedlen”

### Afstemningstemaet på stemmesedlen

Det var fastsat i § 1, stk. 2, i lov nr. 24 af 5. februar 1986 om afholdelse af vejledende folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af EF-pakken (Europæisk Fælles Akt), at der ved folkeafstemningen stemtes »ja« eller »nej« til følgende spørgsmål: ”Skal Danmark tiltræde EF-pakken (Europæisk Fælles Akt).”

Der var imidlertid ikke fastsat regler om udformningen af stemmesedler. Loven henviste i stedet til bl.a. § 70 i den dagældende folketingsvalglov, som er gengivet ovenfor under pkt. 1, og som indebar, at der ikke skulle angives et afstemningstema på stemmesedlerne.

## 3. 1992-folkeafstemningen

### Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen den 2. juni 1992

Der stemmes om det af Folketinget vedtagne forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske



Fællesskaber m.v. (Danmarks tiltrædelse af traktaten om Den Europæiske Union)

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter kryds ved Ja

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter kryds ved Nej

Der må kun sættes ét kryds på stemmesedlen”

#### Afstemningstemaet på stemmesedlen

§ 98 i den dagældende lov om valg til Folketinget, jf. lov nr. 271 af 13. maj 1987 med senere ændringer, lød således:

”§ 98. På stemmesedlerne ved folkeafstemninger skal klart adskilt være trykt ordene »Ja« og »Nej«.

*Stk. 2.* Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.”

Hjemlen i § 98, stk. 2, var udnyttet ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 170 af 11. marts 1992 om stemmesedler til brug ved folkeafstemninger.

Folketingsvalglovens § 98 og den dagældende stemmeseddelbekendtgørelse indebar, at der ikke skulle angives et afstemningstema på stemmesedlen.

Det bemærkes, at folketingsvalglovens § 98 gælder uændret.

#### **4. 1993-folkeafstemningen**

##### Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen den 18. maj 1993

Der stemmes om det af Folketinget vedtagne forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter x ved JA

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter x ved NEJ

Der må kun sættes eet kryds på stemmesedlen”

Afstemningstemaet på stemmesedlen

Folketingsvalglovens § 98 og den dagældende stemmeseddelbekendtgørelse nr. 170 af 11. marts 1992, som fandt anvendelse i medfør af henvisningen i lov nr. 153 af 31. marts 1993 om afholdelse af folkeafstemning om forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten, indebar, at der ikke skulle angives et afstemningstema på stemmesedlen. Der henvises til det under pkt. 3 anførte.

**5. 1998-folkeafstemningen**

Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen den 28. maj 1998

Der stemmes om det af Folketinget vedtagne forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber

(Danmarks ratifikation af Amsterdam-Traktaten om ændring af Traktaten om Den Europæiske Union, Traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og visse tilknyttede akter)

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter X ved Ja

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter X ved Nej

Der må kun sættes eet kryds på stemmesedlen”

Afstemningstemaet på stemmesedlen

Folketingsvalglovens § 98 og den dagældende stemmeseddelbekendtgørelse nr. 170 af 11. marts 1992 indebar, at der ikke skulle angives et afstemningstema på stemmesedlen. Der henvises til det under pkt. 3 anførte.

**6. 2000-folkeafstemningen**

Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen den 28. september 2000

Der stemmes om det af Folketinget vedtagne forslag til lov om Danmarks deltagelse i den fælles valuta

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter X ved Ja

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter X ved Nej

Der må kun sættes eet kryds på stemmesedlen”

Afstemningstemaet på stemmesedlen

Folketingsvalglovens § 98 og den dagældende stemmeseddelbekendtgørelse nr. 170 af 11. marts 1992 indebar, at der ikke skulle angives et afstemningstema på stemmesedlen. Der henvises til det under pkt. 3 anførte.

**7. 2014-folkeafstemningen**

Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen søndag den 25. maj 2014

Der stemmes om det forslag til lov om en fælles patentdomstol m.v., der er vedtaget af Folketinget.

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter X ved Ja

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter X ved Nej

Der må kun sættes ét X på stemmesedlen”

Afstemningstemaet på stemmesedlen

I den dagældende bekendtgørelse nr. 185 af 8. marts 2011 om stemmesedler til brug ved folkeafstemninger fremgik følgende af § 4, sidste pkt.:

”§ 4. [...] Umiddelbart under betegnelsen for dato og år for afstemningen, begyndende fra stemmesedlens venstre kant, anføres med fede typer titlen og med almindelige typer en eventuel undertitel på det lovforslag eller den lov, der stemmes om.”

På denne baggrund var følgende anført som overskrift (afstemningstema) på stemmesedlen:

”Forslag til lov om en fælles patentdomstol m.v.”

## 8. 2015-folkeafstemningen

Afstemningstemaet i opslag i stemmerummet:

”Vejledning ved folkeafstemningen torsdag den 3. december 2015

Der stemmes om det forslag til lov om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning, der er vedtaget af Folketinget.

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter X ved Ja

Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter X ved Nej

Der må kun sættes ét X på stemmesedlen”

Afstemningstemaet på stemmesedlen

Om indholdet af den dagældende stemmeseddelbekendtgørelse nr. 185 af 8. marts 2011 henvises til pkt. 7. Følgende var anført som overskrift (afstemningstema) på stemmesedlen:

”Forslag til lov om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning”

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Eva Kjer Hansen (V) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 180, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 180:**

Ministeren bedes oplyse i tabelform, hvordan svarene på følgende spørgsmål forholder sig i forbindelse med et medlemslands bidrag til hhv. en militær EU-, NATO- og FN-mission:

- Hvem i organisationen beslutter, om en militær operation skal lanceres?
- Kan organisationen tvinge Danmark til at deltage i en militær operation?
- Råder organisationen over sit eget militære personel?
- Hvad bærer det militære personel på deres uniform ved deltagelse i en af organisationens militære operationer?

**Svar:**

I nedenstående tabel 1 fremgår oplysninger om 1) beslutningskompetence til at iværksætte militære operationer, 2) kompetence til at beslutte medlemslandes deltagelse i militære operationer, 3) militært personel i organisationen og 4) personellets uniformer ifm. EU-, NATO- og FN-operationer.

Tabel 1: Oplysninger vedr. EU-, NATO- og FN-operationer

	<b>EU</b>	<b>NATO</b>	<b>FN</b>
Beslutningskompetence til at iværksætte militære operationer	Medlemslande beslutter ved enstemmighed, hvorvidt EU skal iværksætte en militær mission eller operation og hvor. Ethvert medlemsland har dermed mulighed for at forhindre oprettelsen af en EU-mission og -operation. Vetoretten anvendes dog i praksis kun yderst sjældent.	Særligt for NATO gælder art. 5 om kollektivt forsvar, som medfører, at et angreb på én allieret er et angreb på hele alliancen (musketéredén). Medlemslande beslutter i Det Nordatlantiske Råd, hvorvidt NATO skal iværksætte en militær operation og hvor.	FN's sikkerhedsråd beslutter, hvorvidt FN skal iværksætte en militær mission eller operation og hvor.
Kompetence til at beslutte medlemslandes deltagelse i	Det er frivilligt for EU-medlemslande at beslutte hvorvidt og hvordan de ønsker at delta-	I NATO gælder det kollektive forsvar, hvor medlemslandene bistår hinanden militært i til-	Det er frivilligt for FN-lande at beslutte hvorvidt og hvordan de ønsker at deltage i FN's

Dato: 27. april 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/003283  
Dok.nr.: 381066  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: fmn@fmn.dk  
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

<p>militære operationer</p>	<p>ge i EU's militære missioner eller operationer. Danmark kan derfor ikke blive tvunget til at deltage i EU's militære missioner eller operationer, såfremt forsvarsforbeholdet afskaffes.</p>	<p>fælde af et angreb. Det er i sidste ende dog frivilligt for NATO-medlemslande at beslutte hvorvidt og hvordan de ønsker at deltage i NATO's militære operationer. Danmark kan derfor ikke blive tvunget til at deltage i NATO's militære operationer.</p>	<p>militære missioner eller operationer. Danmark kan derfor ikke blive tvunget til at deltage i FN's militære missioner eller operationer.</p>
<p>Organisationens militære personel</p>	<p>EU råder ikke over eget militært personel. Det militære personel stilles til rådighed af medlemslandene.</p>	<p>NATO råder ikke over eget militært personel. Det militære personel stilles til rådighed af medlemslandene.</p>	<p>FN råder ikke over eget militært personel, men er afhængig af medlemsstaternes frivillige bidrag.</p>
<p>Ærmemærker på personellets uniformer</p>	<p>Personel, der er indsat i militære EU-missioner og -operationer bærer national uniform og er afmærket i overensstemmelse med respektive nationers relevante forvaltningsgrundlag (f.eks. uniformsreglement). Ofte indbefatter det, at der bæres nationalt flag eller anden nationalitetsafmærkning, samt evt. en enhedsmarkering og/eller afmærkning, der markerer tilknytning til den pågældende militære eller operation. Uniformering og afmærkning kan endvidere naturligt variere alt efter den konkrete opgaveløsning.</p>	<p>Personel, der er indsat i NATO-operationer bærer national uniform og er afmærket i overensstemmelse med respektive nationers relevante forvaltningsgrundlag (f.eks. uniformsreglement). Ofte indbefatter det, at der bæres nationalt flag eller anden nationalitetsafmærkning, samt evt. en enhedsmarkering og/eller afmærkning, der markerer tilknytning til den pågældende operation. Uniformering og afmærkning kan endvidere naturligt variere alt efter den konkrete opgaveløsning.</p>	<p>Udsendt FN-personel til FN's fredsbevarende missioner og operationer bærer national uniform med nationalitetsafmærkning på venstre skulder. Derudover er der krav om FN-afmærkning på blå hovedbeklædning i form af hjelm, kasket eller baret. Endvidere er beskyttelsesudrustning med blå overtræk for at sikre tydelig FN-indikation.</p>

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

### **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 181 fra Katarina Ammitzbøll (KF) stillet den 20. april 2022 til udenrigsministeren**

#### Spørgsmål

Kan Danmark blive tvunget til at deltage i EU's militære missioner, hvis Danmark vælger at deltage i EU's fælles forsvarssamarbejde?

#### Svar

Nej.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik – har en grundlæggende mellemstatslig karakter. Særligt for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik gælder, at medlemsstaterne selv beslutter omfanget af deres egen deltagelse. Danmark kan således ikke blive tvunget til at deltage i EU's militære missioner, hvis Danmark vælger at deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar.

Det bemærkes herudover, at alle medlemslande skal være enige, før en mission kan vedtages. Hvis forsvarsforbeholdet afskaffes, får Danmark mulighed for at påvirke, hvilken retning samarbejdet tager fremover.

Det bemærkes endelig, at en afskaffelse af forsvarsforbeholdet ikke vil ændre på, at regeringen, bortset fra forsvar mod væbnet angreb på riget eller danske styrker, ikke uden Folketingets samtykke kan anvende militære magtmidler mod nogen fremmed stat, jf. grundlovens § 19, stk. 2. En afskaffelse af forsvarsforbeholdet vil endvidere ikke ændre på, at regeringen vil skulle rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn forud

for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde, jf. grundlovens § 19, stk. 3.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod





Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Katarina Ammitzbøll (KF) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 182, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 182:**

Hvor mange missioner (eller lignende) har Danmark været forhindret i at deltage i pga. forsvarsforbeholdet?

**Svar:**

EU har syv igangværende militære missioner og operationer, herunder Operation Althea i Bosnien-Hercegovina, Operation Iriini i Middelhavet, Operation Atalanta ud for Afrikas Horn samt fire militære træningsmissioner i hhv. Mali, Den Centralafrikanske Republik, Somalia og Mozambique.

Hertil kommer EU's syv afsluttede militære missioner og operationer, der inkluderer Operation Concordia Fyrom i Nordmakedonien, Operation Artemis i Den Demokratiske Republik Congo, Operation EUFOR Tchad/RCA i Chad og Den Centralafrikanske Republik, Operation EUFOR RCA i Den Centralafrikanske Republik, Operation Sophia i Middelhavet og den militære rådgivningsmission i Den Centralafrikanske Republik.

Danmark kan ikke deltage i EU's militære missioner og operationer grundet forsvarsforbeholdet, hvorfor Danmark har været forhindret i at deltage i samtlige af de ovenstående 14 missioner og operationer.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 3. maj 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/003342  
Dok.nr.: 382070  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Katarina Ammitzbøll (KF) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 183, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 183:**

Hvilke eksempler er der på, at EU-lande har valgt ikke at deltage i EU's militære missioner?

**Svar:**

Det er frivilligt for de enkelte EU-medlemslande at vælge, hvilke militære missioner og operationer, de ønsker at deltage i.

Hertil kommer, at afgørelser om at iværksætte militære EU-missioner og -operationer træffes med enstemmighed. Ethvert medlemsland har dermed mulighed for at forhindre oprettelsen af en EU-mission eller -operation. Vetoretten anvendes dog i praksis kun yderst sjældent. Medlemslande kan desuden vælge at stå uden for beslutning om at oprette en mission eller operation.

Ifm. besvarelse af EEU alm. del spm. 125, der blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. april 2022, har Forsvarskommandoen fremsendt nedenstående oversigt over medvirkende lande i hver af de nuværende militære missioner og operationer. Oversigten er baseret på informationer leveret fra EU til den Danske Militære Repræsentation ved NATO og EU den 10. marts 2022.

Missionsnavn	Tidsperiode	Styrketal	Medvirkende lande
EU Training Mission Mali (EUTM Mali)	Missionsstart 18. maj 2020.  Nuværende mandat udløber 18. maj 2024.	Ikke oplyst.	Der medvirker i alt 22 EU-lande i missionen: AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PT, RO, SE, SI, SK.  Hertil bidrager tre partnerlande: GE, MD, ME.  Derudover er to lande accepteret som bidragsydere, men bidrager ikke pt.: RS, CH.  <u>Bidrag fordelt på lande:</u> Hovedbidragsydere er oplyst til ES, CZ og DE.
EU Training Mission Central	Missionsstart 16. juli 2016.	Nuværende 161 personer.	Der medvirker 10 EU-lande i missionen: BE, ES, FR, IT, LT,

Dato: 3. maj 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/003342  
Dok.nr.: 382074  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: fmn@fmn.dk  
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

African Republic (EUTM RCA)	Nuværende mandat udløber 19. september 2022.	Styrkeloft 365 personer.	PL, PT, RO, SE, SK.  Hertil bidrager fire partnerlande: BA, GE, RS, MK.  Hertil bidrager yderligere et land, der har en bilateral aftale med PT: BR.  <u>Bidrag fordelt på lande:</u> Hovedbidragsydere er oplyst til FR (36%), PT (27%) og GE (14%).
EU Training Mission in Mozambique (EUTM Moz)	Beslutning om lancering: 15. oktober 2021.  Varighed for mandat: 2 år, anført til juli 2023.	161 stillinger, hvoraf 138 er be- mandet.	Der medvirker 11 EU-lande i missionen: AT, BE, EE, EL, ES, FI, FR, IT, LT, PT, RO.  Hertil er der udvist interesse fra tre lande: RS, MK, BR.  <u>Bidrag fordelt på lande:</u> Hovedbidragsyder er oplyst til PT.
EU Training Mission in Somalia (EUTM-S)	Startdato: 7. april 2010.  Nuværende mandat udløber 31. december 2022.	Mandatet normerer strukturen til 212.	Der medvirker syv EU-lande i missionen: EL, ES, FI, IT, PT, RO, SE.  Hertil bidrager et partnerland: RS.  <u>Bidrag fordelt på lande:</u> Hovedbidragsyder er anført til IT, ES, FI, SE.
Operation EUFOR – ALTHEA	Missionsstart: 2. december 2004.  Nuværende mandat udløber 3. november 2022.	EU-styrketal: 1074 (under kommando).  I alt i operationsområdet: 1319.	Der medvirker 14 EU-lande i missionen: AT, BG, CZ, EL, ES, FR, HU, IE, IT, PL, PT, RO, SI, SK.  Fem partnerlande bidrager: AL, CH, CL, MK, TR.  <u>Bidrag fordelt på lande:</u> Hovedbidragsyder er anført som: RO (197), AT (263), HU (245) [tal per 8. marts 2022].
EUNAVFOR Mediterranean Operation IRINI	Missionsstart: 31. marts 2020.  Mandat udløber 31. marts 2023.	560 fra EU-medlemslande.	24 nationer bidrager: AU, BE, BG, HR, CY, CZ, EE, FI, FR, DE, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SK, SE.  22 nationer har personel i det operative hovedkvarter: AU, BE, BG, HR, CY, CZ, EE, FI, FR, DE, EL, HU, IE, IT, LV, LT, NL, PL, PT, SI, SK, SE.  Ni nationer har personel i styrkehovedkvarteret: BE, FI, FR, DE, EL, IT, LV, PT, RO.  <u>Bidrag fordelt på lande:</u> Seks nationer bidrager med kapaciteter og relateret personel: FR, DE, EL, IT, PT, LU.  Direkte støtte, maritim: 1 (IT),

			<p>1 (EL).</p> <p>Direkte støtte, luft: 1 (DE), 1 (EL), 1 (FR), 1 (IT), 1 (LU), 1 (PL).</p> <p>Associeret støtte, maritim: 1 (IT).</p> <p>Associeret støtte, luft: 2 (IT), 1 (FR).</p>
EUNAVFOR Operation ATA- LANTA	<p>Missionsstart: 8. december 2008.</p> <p>Mandat udlø- ber 31. de- cember 2022.</p>	<p>399 i alt fordelt på 383 fra EU- medlemslande, 13 fra ikke- medlemslande samt tre civile.</p> <p>Der deltager to skibe og et over- vågningsfly.</p>	<p>Der medvirker 16 EU-lande i missionen: BE, BG, CY, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE.</p> <p>Fire partnere bidrager fast: ME, RS, KR, CO.</p> <p><u>Bidrag fordelt på lande:</u> Hovedbidragsydere er anført som: ES og IT.</p>

Med venlig hilsen

Morten Bødskov



## Folketingets Europaudvalg

Stormgade 2-6  
1470 København K  
Telefon 72 28 24 00

**Sagsnr.**  
2022 - 2194

Svar på spørgsmål fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 20. april 2022.

**Doknr.**  
511795

**Spørgsmål nr. 184:**

Ministeren bedes i forlængelse af svar på spørgsmål 113 af 8. april 2022 (EUU alm. del) bekræfte, at de kommunale udgifter til afholdelse af folkeafstemningen om euroforbeholdet i 2000 udgjorde i alt ca. 69,5 mio. kr. (2000-p/l) samt opgøre, hvad dette beløb svarer til i 2022-priser.

**Dato**  
03-05-2022

**Svar:**

De kommunale udgifter for folkeafstemningen for euroforbeholdet i år 2000 kan med udgangspunkt i de kommunale regnskaber for 2000 opgøres til 69,5 mio. kr. Opregnet til 2022-priser udgør dette 116,6 mio. kr.

Med venlig hilsen

**Christian Rabjerg Madsen**



## Folketingets Europaudvalg

Stormgade 2-6  
1470 København K  
Telefon 72 28 24 00

**Sagsnr.**  
2022 - 2194

Svar på spørgsmål fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 20. april 2022.

**Doknr.**  
511795

### **Spørgsmål nr. 185:**

”Vil regeringen tage initiativ til, at kommunerne kompenseres for de udgifter de måtte afholde i forbindelse med afholdelsen af folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet den 1. juni 2022, idet spørgeren bemærker, at det ikke er rimeligt, at kommunerne skal afholde millionudgifter til folkeafstemninger, der er udskrevet af staten, og at der i forbindelse med folkeafstemningen om Danmarks tiltrædelse til Maastricht-traktaten blev udbetalt compensation med den begrundelse, at der var tale om en afstemning i henhold til særlig lov og ikke i henhold til bestående lovgivning.”

**Dato**  
03-05-2022

### **Svar:**

Som bemærket i besvarelsen af Europaudvalgets spørgsmål nr. 113 af 8. april 2022 fremgår det af folketingsvalglovens § 105, at udgifter ved folketingsvalg og folkeafstemninger som udgangspunkt afholdes af kommunerne. Fsva. folkeafstemninger vedrørende EU-forbehold er der ikke fast praksis for, hvorvidt kommunerne skal kompenseres for kommunale udgifter forbundet hermed, men udgangspunktet er, at kommunerne ikke er blevet kompenseret.

Det er korrekt, at kommunerne blev kompenseret for udgifter forbundet med afholdelse af folkeafstemningen vedrørende Danmarks tiltrædelse af Maastricht-traktaten i 1993, men det er ikke normal praksis, at kommunerne skal kompenseres herfor, da det jf. ovenstående er tale om en opgave, som kommunerne allerede skal varetage.

Med venlig hilsen

**Christian Rabjerg Madsen**

### **Bilag:**

Bilag 1: EEU alm. del - svar på spm. 113



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 186, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 186:**

Ministeren bedes i forlængelse af svar på spørgsmål 119 (EUU alm. del) af den 6. april 2022 oversende den seneste kapacitetsoversigt fra FN, der indeholder generelle og specifikke behov i FN's missionsområder, som Danmark har modtaget.

**Svar:**

Den seneste kapacitetsoversigt fra FN, der er modtaget i marts 2022, er vedlagt i sin helhed som bilag.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382399  
Bilag: 1

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

UN  
Department of  
Peace Operations

UNITED NATIONS



NATIONS UNIES

Mar 2022

**Current and Emerging Uniformed Capability Requirements  
for United Nations Peacekeeping**

## Executive Summary

The Secretariat is in the process of updating the composition of the Vanguard Brigade and the respective Statement of Unit Requirements for all Vanguard Brigade units to be placed at the Rapid Deployment Level (RDL) of the Peacekeeping Capability Readiness System (PCRS). This effort should be completed by end of July 2022 and the new requirements shared with all Member States so they can become effective at the start of the 2023/24 UN Peacekeeping Fiscal Year.

T/PCC support will be critical not only to elevate new pledges, but also to replenish the PCRS with pledges at Level 2 and above. With travel restrictions being eased, more in-person strategic Assessment and Advisory Visits (AAV) are planned to be conducted in 2022. Focus will be given to critical capabilities that were pledged and the need to elevate them in the PCRS. As a reminder, only after a successful AAV will a unit be considered for a new deployment selection process. We urge Member States to advance pledges so the early interaction and exchange of information can be done, proving the Secretariat the necessary visibility over the offers and giving the Member States specific UN peacekeeping knowledge that is crucial for the generation of qualified uniformed capabilities in the least amount of time.

The table on page 11 shows the pledges currently available in the PCRS and their respective levels of readiness and preparedness. **There is an increasing need and critical shortage of utility and armed/attack helicopter units. Infantry units and Quick Reaction Forces at company level continue to be an important capability requested by field missions and a mid-term need for Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance (ISR) units, both ground and aerial, is foreseen. Another significant point of concern for our capabilities in 2022 remains the lack of women peacekeepers in contingents, as well as among individual uniformed personnel.** With more than 94% of personnel deployed in contingents being men, we are failing to seize opportunities related to diverse perspectives, ideas, and experiences that women troops could bring, hence limiting our effectiveness.

As an emerging future requirement capability trend in our field missions, this edition brings a special paragraph on counter-UAS measures that can be found on page 9.

Due to coinciding activities and some still existing COVID-19 restrictions, the Secretariat has decided to postpone the Chiefs of Defense Conference (CHODs) and the UN Chiefs of Police Summit (UNCOPS). Currently, UNCOPS is likely to take place in early September and CHOS in late October, both at UNHQ.



## I. THE EVOLVING PEACEKEEPING ENVIRONMENT

Under-Secretary-General for Peace Operations, Jean-Pierre Lacroix, in his statement to the Special Committee on Peacekeeping Operations (C34) in February 2022, highlighted as serious cause for concern the link between regional, national and local conflicts and the escalating insecurity of the environments where many of our missions are deployed. This is layered against transnational organized crime, links with terrorist groups, and the ongoing COVID-19 pandemic and the associated socio-economic grievances it has exacerbated. He also flagged that out of the 12 UN Peacekeeping missions, most of them have deteriorating political and security environments

– with one, MINUSMA, that has significantly deteriorated over the last two years. But USG Lacroix was emphatic that, despite all this, peacekeeping has also never been more needed.

To address the military and police requirements in this operational environment, we continue to focus our efforts on the strategic generation of critical capabilities, the coordination of capacity-building through training and mentoring, and the introduction of new technologies. USG DPO also expressed that to best tackle these challenges, while effectively implementing our mandates, there is a need to strengthen missions' flexibility and

responsiveness, and to that end, the Secretariat is developing and refining military doctrine and training materials to allow T/PCCs to better support these efforts. Optimizing UN's mission's effectiveness requires the right capabilities at the right time, in the right place and with the right mindset.

## II. TRAINING

Training is a shared responsibility between the Member States and the UN Secretariat. It is the UN Secretariat's responsibility to provide policies, standards and training materials, but Member States are relied upon to host the rollout and aid in the dissemination of these new and updated materials.

Throughout 2022, DPO will deliver training to PCCs in the new Individual Police Officers Standard Training Materials (STM) and three job specific police training programmes. The aim is to build Member State capacity to train

UN Police in accordance with the standards of the UN Police Strategic Guidance Framework. Also, in 2022, DPO, in partnership with Member States, will deliver the new National Investigation Officer (NIO) training of trainer programmes. A minimum of four courses are planned during the year. The aim of the NIO courses is to build Member State capacity to train NIOs to UN standards. Effective NIO investigations are an essential element



*MINUSMA troops on patrol*



*UN Infantry Battalion Commander's Course – Entebbe/Uganda*

in the United Nations and Member States' commitment to respond to allegations of serious misconduct. Member States are strongly encouraged to ensure that their nominees for these courses are trainers who will remain in training functions for at least 12 months after attending the DPO-led courses.

The Infantry Battalion Specialized Training Material is in final editing and will be released before June. Training of trainers' courses will be conducted during the year and Member States are invited to nominate participants for the courses as the dates and locations are announced. Again, course participants should be trainers who will remain in training functions for at least 12 months after attending the DPO-led courses. **To increase the usability of the infantry battalion training material, we request Member States to support the translation of the new material into the official United Nations languages.**

Throughout 2022, we will develop new training material and revise existing material. **To assist us, we would also be grateful if T/PCCs could provide pledges of one qualified subject matter expert to support the development of training materials in the following areas: Peacekeeping-Intelligence, Surveillance and Reconnaissance; Military Engineers; Staff Officers; Military Signals; CIMIC; Force Protection; and Core Pre-deployment Training Materials.**

OMA, ITS, UNITAR, and the Gender Unit recently launched a self-paced Military Gender Advisor online course. This course is a critical resource for future candidates for the positions of Military Gender Advisor and/or Military Gender Focal Point. Applicants can do the course at their own pace and have two months to complete it (from registration to completion). The only requirement is to have access to a computer and the internet. Below are French and English language versions of the course:

(English) [Military Gender Advisor Online Training | UNITAR](#)

(French) [Conseiller\(ère\) Militaire en Matière de Genre Formation En Ligne | UNITAR](#)

## II. CAPACITY BUILDING

The Secretariat is looking for Member States to offer training and capacity-building assistance (technical, financial, logistical (infrastructure) and equipment) to current or potential T/PCCs that can be coordinated by the Light Coordination Mechanism (LCM). Member States looking to provide these partnerships can contact Mr. Herbert Loreth (loreth@un.org).

The LCM has recently released the “Deployment Review” mobile app, a mobile application specifically designed to make a knowledge sharing methodology accessible to all military and police personnel, training centres and academies. The app is now available in both English and French. **The LCM is seeking partners to translate this new tool into Arabic, Spanish, Russian and Chinese.** For more information and to download the Deployment Review app, [click here](#). Two virtual sessions will be organized, on Tuesday 19 April 2022 (English) and Thursday 21 April 2022 (French), for all Police and Military Advisers, capacity building providers, and colleagues in regional and national training centres to present and explain the “Deployment Review” mobile app. [Click here to register](#).



*LCM Police Meeting organizers in Brindisi 2021*

To deconflict training and capacity-building activities, we invite Member States to share, on a voluntary basis, their 2022 police and military peacekeeping related training and capacity building calendars with the LCM. A specific template has been prepared and is accessible in the PCRS [here](#).

The Department of Operational Support's Triangular Partnership Programme (TPP) continues to strengthen the engineering, medical and technological capacities of uniformed peacekeepers in 2022 through the development of new technology and remote learning initiatives, as well as continuous implementation of several in-situ courses. The TPP Telemedicine Project launched in cooperation with DHMOSH and OICT, and continues to be piloted in



*UNCAP's Micro-UAS Remote Pilot Course in Entebbe/Uganda*

MINUSMA, MINUSCA, MONUSCO and UNMISS. With site-specific COVID-19 mitigation measures in place, in-situ training on engineering has continued in Nairobi, Kenya, in 2022; a Heavy Engineering Equipment (HEE) course (Basic) was successfully conducted from January to March; a HEE course (Intermediate) started in March. In November 2021, UN C4ISR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance) Academy for Peace Operations (UNCAP) resumed in-situ courses and launched the first Micro-UAS Instructor's Course at RSC-Entebbe, Uganda. More recently, UNCAP also

delivered the first Micro-UAS Remote Pilot Course and the 7th edition of the UN Peacekeeping Women's Outreach Course in March 2022. Moreover, between November and December 2021, the TPP successfully launched three new pilot remote training courses: the UN Environmental Management Course; Physical Security Infrastructure (PSI) Course; and the Construction Process Management (CPM) Course.

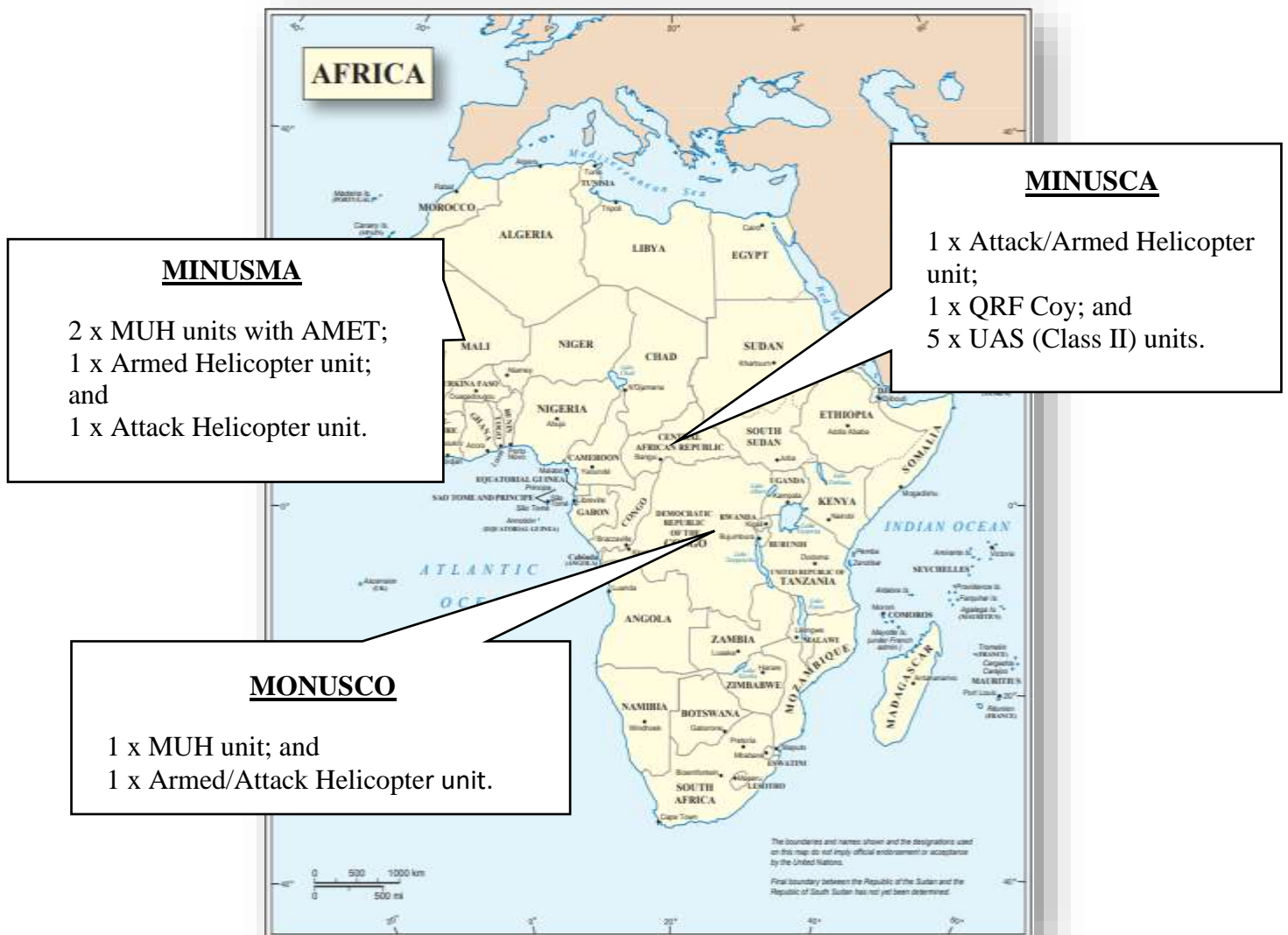
The TPP will continue to actively provide engineering, medical, and C4ISR training in English and French in 2022 through multiple training options (in-situ, remote, and mixed delivery) while exploring opportunities to further address capability gaps in airfield/runway rehabilitation and to address the gender gap in UN peacekeeping. Member States interested in training and partnership opportunities in key peacekeeping capability areas including, but not limited to, engineering, medical, C4ISR, airfield/runway rehabilitation, and environmental management through TPP can contact Mr. Takakazu Ito ([itot@un.org](mailto:itot@un.org)).

### III. MISSION-SPECIFIC UNIT GAPS

Member States can directly support filling outstanding requirements through mission-specific pledges in the PCRS and undergoing an expedited Assessment and Advisory Visit process to confirm the readiness and preparedness of the pledge against the mission specific Statement of Unit Requirements prior to a final selection and invitation for deployment. The list of mission-specific gaps remains dynamic and will change as T/PCCs make pledges and they are accepted for deployment, or the missions revise their capability requirements. In most cases, once a requirement is received from a mission, the pledges at PCRS Levels 2 and above are the ones used to inform the selection process for deployment.

**MINUSMA, MINUSCA and MONUSCO are currently the missions with gaps for which no relevant PCRS pledges are available, or pledges available did not meet the missions' requirements, or T/PCCs with pledges do not wish to deploy. Member States are recommended to contact DPO's Force Generation Service and/or**

Police Division for real-time updates or for more details, and then engage the PCRS manager to register the pledge. The below table provides the current gaps in these missions that require pledges from Member States.



NB: Gaps are only removed from this list when existing pledges are officially accepted by DPO

#### IV. GENERAL CAPABILITIES

This section highlights trends and capability requirements for the preparation and generation of units and individuals to be deployed to new or existing missions. These critical capability areas will require the sustained engagement and contributions of Member States and should guide their future work. The unstable operational scenario, difficult terrain, and poor host nation infrastructure in many of our missions require specific high-end military and police capabilities with quick tactical response to threats, especially in support of the protection of civilians

#### Cross-cutting requirements

- **Safety and Security** of peacekeepers and Force Protection remains a top priority in the face of malicious attacks against UN personnel. **The following operational gaps that impact the safety of our forces have been identified in several missions, including base defence:**

- Day and Night-vision surveillance equipment and tactical drones with real time inter-link to maintain detection capability, area transparency and situational awareness.



*MINUSCA Cambodia EOD Company PDV*

- Advanced IED detection systems, including ground penetrating radar and hand-held explosive meters, electronic countermeasures and other alert systems linked to area or mission-wide peacekeeping intelligence resources.

- Explosive Ordnance Disposal (EOD)/IED Disposal/Weapons (including jammers), Intelligence Teams and combat engineering.

- Mine-resistant vehicles are still in demand in MINUSMA as part of the SURs and are becoming more important in other missions.

- Insufficient or inadequate accommodations that are not gender responsive, as recommended by the gender-responsive camp layout guidance material developed by the Department of Operational

Support. For more information, please visit: <https://www.un.org/en/delegate/engineering-enhancements-advance-gender-parity-field>. Furthermore, ill-fitting equipment for women personnel provides a safety risk for our troops on the ground.

- With the evolving communications scenario in our field missions, there is a need for the generation of qualified military and police public information officers to work in support of the UN's efforts to increase its strategic communications and the release of reliable information by our missions and to contribute to counter disinformation and misinformation activities that are becoming a threat to the delivery of our mandates.

- **Agility and flexibility** when responding to threats related to protection of civilians with **well trained and equipped Rapid Deployable Units, Force Reserve Companies, Special Forces, Quick Reaction Forces, Recce Companies and Rapid Response Police Units are required for larger area domination.** These are necessary for contributing to the provision of a secure environment for the protection of civilians, to facilitate humanitarian access and to protect peacekeepers themselves and other mission personnel. Missions such as MINUSMA, MONUSCO and MINUSCA are examples where larger units have been



*MONUSCO Airlifted Long Range Patrol*

reorganized into smaller units such as QRF Coy. Some missions have also noticed that standard armoured personnel infantry carriers are not entirely suitable for urban areas, narrow streets and mountainous terrain. Smaller vehicles, such as high-mobility light tactical vehicles (HMLTV) and reconnaissance vehicles, are more suitable and, in some cases, already part of units' SURs.

- **Peacekeeping-intelligence-led operations** have become more critical as UN missions expand into complex environments facing multiple threats. Military and police activity must be shaped by focused, coordinated and accurate intelligence to ensure effective operations. In the context of peacekeeping intelligence, it is critical to collect and use gender-responsive information acquired from human sources more effectively, which will require adequate nomination and training. **We maintain the need for trained and experienced intelligence officers to be deployed in U2s, JMACs, but most critically, within all military and police units.**
- **Technology and innovation** are key to addressing challenges related to mandate implementation and force protection. Units with embedded operational capacity and **modern equipment such as unmanned aerial systems (UAS) with short runway operations or vertical take-off and landing (VTOL) type, surgical mobile and high-mobility light tactical vehicles are critical to allow troops to safely circulate in their areas of operations to deliver mandated tasks particularly protection of civilians.**
- **French-speaking troops and police.** In many missions, the UN lacks the capability to deploy sufficient uniformed contingents that can effectively communicate with the local population, a critical element of the protection of civilians and peacebuilding. MINUSCA, in particular, requires more francophone military officers.

### **Military Units**

- **Aviation** is one of the most critical specialized capabilities deployed to peacekeeping. Its multiple functions contribute to mandate delivery through operational and logistics tasks, including support to the safety and security of peacekeepers. Well-equipped aviation assets are in high demand and short supply. **The categories of the aviation assets deployed are: class I, II and III UAS; fixed wing and rotary wing manned ISR aircraft; attack, armed and medium utility helicopters; and tactical airlift aircrafts.**

Member States have not registered many of these assets in the PCRS. While each unit's technical requirements are specific to its respective SUR, as a general rule, due to the particular operating conditions and hostile environment in which we deploy, UN aviation units are required to be equipped and be capable to operate with: i) night flying capability, including night vision sensors; ii) aviation transponder with mode S (TCAS II) and; iii) Ground proximity avoidance systems (GPWS) and/or terrain avoidance and warning system (TAWS). Regarding our Airborne ISR units, the UN normally requires a capable HD day/night Electro-Optical/Infra-Red camera and optional additional sensors such as Synthetic Aperture radar with ground moving target indicator (SAR/GMTI) and Signal Intelligence sensors (SIGINT).



*MINUSCA Tunisian Armed Helicopter Unit*

- **Other military capabilities** that are needed currently in our missions or are very likely to be needed in the near future are: **quick reaction forces at company level; recce units at company level; and EOD/EIDD**

**units. One new requirement is the inclusion of an Engagement Platoons in all infantry units.** The Engagement Platoon must have a minimum 50% women.

- **Staff Officers.** There is a continuous requirement in peacekeeping for experienced and qualified officers in the fields of, inter alia, military planning, intelligence, UAS (including operations, data exploitation and analysis), military engineering, C-IED, aviation, logistics, GIS and Image Analysts, defence sector reform and civil-military liaison. The UN follows defined and thorough administrative procedures prior to selection and deployment. Hence, submitting complete nomination packages on time is critical to properly assessing professional standards, competencies and experience for the posts. TCCs need to ensure that nominated officers have met the stipulated professional standards as per the job description and have undergone pre-deployment training/MILOB and Staff Officer courses.

### **Police units**

The operational environment in which field missions operate requires specific police capabilities. PCCs should consider pledging well-trained and equipped Formed Police Units with embedded SWAT teams; K-9 capabilities; mini drones due to their utility in public order management as well as possibly base defense; and, finally, riverine units or teams of experts in police maritime operations as part of Formed- and Police Guard units. Francophone units are in particular demand.

### **Logistic enabling units**

The importance of effective enabling units (e.g. multi-role engineers, transport, signals, aviation, and medical) to a mission cannot be overstated. This has been a critical point for missions in regions with limited transportation infrastructure and scarce local resources. **Transportation units with integrated force protection elements, remote self-loading and unloading capabilities and rapidly deployable engineering construction and combat units are required. Complex environments also require modern and capable signals elements that facilitate secure, interoperable communications throughout the mission area.** Enabling units must be capable of protecting themselves autonomously. With the increasing number of demanding tasks, missions are not always able to spare infantry units or FPU to protect military enabling units.

### **Women, Peace and Security**



*Indonesian woman soldier in UNIFIL*

The full, equal and meaningful participation of women at all levels in the UN's military and police components, both as individuals as well as part of formed contingents, remains an operational priority. It is anchored in the Women, Peace and Security Agenda, the shared commitments of Member States through the Action for Peacekeeping Plus (A4P+) Initiative and is part of the Uniformed Gender Parity Strategy (UGPS). At present, there is still a significant imbalance in gender parity in the military component. Diverse teams enhance capability and effectiveness of operations. As such, this imbalance is considered a capability gap.

As of January 2022, TCCs had met the UGPS target of 19% for UNMEMs and Staff Officers. Unfortunately, TCCs failed to close the gap of the troops/contingent target of 9%, with only a slow increase observable over the course of the past months preceding January 2022. The total figure reached was 5.89% (January 2022). **In light**

**of the 2022 targets of 19% for UNMEMs and SOs and 9% for contingent members, attention and efforts on increasing the number of women deployed in contingents in different units and functions will be required by all contributors.** A point of concern is the disparity in the share of women deployed across missions. While in some missions UGPS targets are achieved and even surpassed, in other missions, the share of women deployed as Individual Uniformed Personnel is only about 10.7% and the share of women deployed as part of contingents is as low as 4.3%. United Nations Police has almost achieved by 2021 the targets set for 2025 in the categories of Individual Police Officers and contracted posts in field missions and HQ. The figure for Formed Police Units is currently at 14.6%, just short of the 2025 goal of 15%. Deployments of gender-integrated units, comprising at least 32 women across all functions, including command are desirable. Missions are meanwhile strengthening gender-responsive infrastructures to accommodate additional women police officer personnel.

#### **IV. COUNTER UNMANNED AERIAL SYSTEM (C-UAS) REQUIREMENTS**

As part of the evolution of the threats faced by UN peacekeepers, unmanned aircraft systems (UAS), also known as drones, have increasingly been used by armed groups in peacekeeping operation theaters. This capability has quickly become available to nonstate actors and individuals, as UAS are cheap to acquire and easy to operate. At this stage, the UN has only reported the use of such technology for intelligence, surveillance, and reconnaissance against UN troops and facilities. However, there is a possibility that the threat will evolve toward the use of armed UAS employed against the UN, including through the delivery of grenades or improvised explosive devices. In this sense, the UN categorizes three types of threats: direct threat, when the UAS itself is used to attack personnel, vehicles or assets; indirect threat, when the UAS is used to deliver a payload that causes damage; and Intelligence, Surveillance and Reconnaissance (ISR) threats, when the UAS is used to conduct reconnaissance on UN forces which can later be used to plan or coordinate an attack. Any of these can be employed using single UAS or a swarm of UAS, i.e. multiple UAS used to attack simultaneously and overwhelm a defence.



*Mini-drones threats to Safety and Security*

To mitigate the risks faced by peacekeepers and UN personnel, some missions are considering solutions to counter the threat from hostile UAS. It is likely that T/PCCs will need to eventually incorporate these solutions as part of routine operational tasks and safety and protection of camps, bases and facilities. Some missions already have a requirement for C-UAS specified in its units' SUR in support of tactical operations and security of camps and facilities. In the future, these requirements may need to be integrated with UN-owned C-UAS solutions.

In general, currently, here are two main C-UAS options that can be used individually, or combined, to mitigate this type of threat: a soft-kill option or a hard-kill option. The soft-kill option aims for the detection, identification, and mitigation of the UAS. By a passive or active electronic, radar, electro-optical or acoustic system it detects the presence of UAS to give accurate situational awareness and time to react to a threat. Based on the threat analysis by the system operator, the UAS threat is mitigated using electronic means to take over control and/or jam the signals of the hostile UAS. The hard-kill option is used in case a UAS threat is not mitigated by a soft-kill option, or in case UAS incident takes place suddenly and/or too close to a UN facility or troops and therefore requires the physical removal or capture of the UAS. Some, but not all examples of hard-kill options include using another drone to attack the hostile drone or shooting at the drone with a net or projectile or using a directed energy weapon (DEW) or other kinetic energy solutions.



Specific mission requirements would define the necessary support from T/PCCs. This will require acquisition or preparation of new equipment that sometimes is not available to UN T/PCCs and consequently proper training prior to deployment to guarantee effectiveness of in-mission operations. Some T/PCCs may face challenges developing this capability and may require support from other Member States in a capacity building function. When possible, the Secretariat will try to identify and support partnerships between T/PCCs in this regard.

## V. PCRS PLEDGES

The PCRS is the recommend and preferred entry point to commit uniformed capabilities to UN peacekeeping. The system supports the Secretariat’s selection process for deployments. The status of pledges in the PCRS (Level 1, Level 2, Level 3 and RDL) is shown in the table below. Level 1 indicates a pledge of a formed unit that includes all the required information. Level 2 indicates the completion of a successful AAV and that the unit assessed is deemed available for a potential deployment. Level 3 indicates that the pledged capability has the contingent-owned equipment and personnel in alignment with a specific or generic UN military/police statement of requirement (SUR) and this equipment is accurately reflected in a load list. In addition, the Member State has agreed on a specific timeframe for readiness and identified the port of embarkation. Level 3 does not mean a T/PCC has made a final commitment to deploy. A unit at the RDL has been pledged and verified as ready for deployment to any UN field mission within 60 days of a formal invitation from the Secretariat. A “Registered” pledge (e.g. for Staff Officers, IPOs and training pledges) is one for which the various PCRS Levels are not relevant. The PCRS and the RDL Guidelines are undergoing a revision process in the coming months and some T/PCCs will be contacted to support this process. The new standards will be formally communicated to all T/PCCs prior to its effective roll-out.

The below table presents some of the more critical capabilities and the current pledging situation.

Type of units	# of units in PCRS Level 1	# of units in PCRS Level 2	# of units in PCRS Level 3	# of units in PCRS RDL	Deployed/ Deploying units
Infantry Battalions	13	9	4	1	12
Infantry Company/Platoon	5	-	-	-	4
Recce Company	1	1	-	-	1
Special Force Units/ groups	4	3	-	1	4
Force Protection Company	8	3	-	1	-
Quick Reaction Force (Coy)	11	10	-	1	8
ISR units	3	-	-	-	-
Engineer Companies/ Platoons	13	8	3	1	6
Demining/EOD Units	11	2	-	-	5
Hospitals/ Medical Teams	14	4	4	1	6
Utility Helicopter Units	5	7	-	-	4
Attack/Armed Helicopter Units	-	-	-	-	10
Transport Aircrafts	4	1	-	-	2
Unmanned Aerial Systems	1	1	1	-	-
MP Companies/ teams	5	1	3	1	-
Signal Companies/platoons	2	4	-	1	-
Log/Transport Companies/Units	3	1	1	-	2
Formed Police Units	18	13	2	1	7
Police Guard Units	2	-	-	-	-
Naval Units	5	1	-	-	-
Air Lift	7				
Training Pledges	10				
<b>Total</b>	<b>128</b>	<b>69</b>	<b>18</b>	<b>9</b>	<b>71</b>



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 187, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 187:**

Ministeren bedes oplyse budgettet afsat til Athenamekanismen under EU's fredsfacilitet for perioden 2021-2027.

**Svar:**

Athenamekanismen ophørte ved udgangen af 2020 og er blevet sammenlagt med andre programmer i Den Europæiske Fredsfacilitet i 2021.

Der er i perioden 2021-2027 afsat et budgetloft på 5,692 mia. euro (løbende priser) til Den Europæiske Fredsfacilitet.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382413  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 188, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 188:**

Ministeren bedes oversende en oversigt over, hvad udgiften til Athenamekanismen udgjorde i henholdsvis 2019 og 2020

**Svar:**

Udgifterne til Athenamekanismen udgjorde ca. 75 mio. euro i 2019 og ca. 95 mio. euro i 2020. Danmark har grundet forsvarsforbeholdet ikke bidraget til finansieringen.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382418  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 189, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 189:**

Ministeren bedes indhente en oversigt over Sveriges udgifter afholdt som del af EU's mellemstatslige forsvarssamarbejde de seneste 5 år.

**Svar:**

Det er ikke muligt for Danmark at oplyse Sveriges udgifter til EU's mellemstatslige forsvarssamarbejde de seneste 5 år, da vi ikke er bekendte med disse udgifter.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TANA  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382424  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 190, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 190:**

Ministeren bedes redegøre for de juridiske forpligtelser, som Danmark vil blive underlagt, hvis vi tilslutter os PESCO-samarbejdet, i tilfælde af, at forsvarsforbeholdet ophæves den 1. juni 2022, herunder liste juridiske forpligtelser med udgiftsmæssig effekt.

**Svar:**

Hvis forsvarsforbeholdet afskaffes ved folkeafstemningen den 1. juni 2022 anbefaler regeringen, at Danmark indgår i PESCO-samarbejdet. Der skal dog træffes selvstændig beslutning herom, herunder ved inddragelse af Folketinget.

PESCO-samarbejdet er forankret i Traktaten om Den Europæiske Union. En rådsafgørelse fastlægger samarbejdets nærmere indhold. Der er derfor en juridisk ramme om samarbejdet, idet deltagelse i PESCO er frivilligt og grundlæggende har en mellemstatslig karakter.

Rådsafgørelsen, der fastlægger PESCO-samarbejdets nærmere indhold, indeholder en liste over 20 "mere bindende fælles forpligtelser", som deltagende lande påtager sig at gennemføre på sigt. PESCO-samarbejdet indebærer således en række forpligtelser, uden at der i den sammenhæng opstilles en skarp sondring mellem det juridiske og det politiske. Flere af disse forpligtelser er således bredt formuleret og har mest karakter af hensigtserklæringer. Ved deltagelse i PESCO-samarbejdet vil der imidlertid være en politisk forventning om, at Danmark søger at leve op til forpligtelserne. Der er således et årligt tilsyn med landenes fremskridt på de enkelte forpligtelser, som – ved beslutning af de øvrige lande – kan føre til suspension af PESCO, hvis et land ikke lever op til sine forpligtelser. EU-Domstolen har ikke en rolle i den forbindelse.

De 20 PESCO-forpligtelser fremgår af bilag II (side 16-18) til vedlagte rådsafgørelse (FUSP) 2017/2315 af 11. december 2017.

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TIJ  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382428  
Bilag: 1

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

Eventuel dansk deltagelse i PESCO-samarbejdet medfører ikke nogle forpligtelser med udgiftsmæssig effekt.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

## AFGØRELSER

### RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2017/2315

af 11. december 2017

#### om etablering af et permanent struktureret samarbejde (PESCO) og fastlæggelse af listen over deltagende medlemsstater

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 46, stk. 2,

under henvisning til protokol nr. 10 om permanent struktureret samarbejde etableret ved artikel 42 i traktaten om Den Europæiske Union til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til forslag fra Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik og Den Italienske Republik,

under henvisning til udtalelse fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (»den højtstående repræsentant«), og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Artikel 42, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) fastsætter, at de medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et permanent struktureret samarbejde (PESCO) inden for rammerne af Unionen.
- (2) Den 13. november 2017 modtog Rådet og den højtstående repræsentant en fælles underretning i overensstemmelse med artikel 46, stk. 1, i TEU fra 23 EU-medlemsstater, og den 7. december 2017 fra yderligere to medlemsstater, om, at alle disse medlemsstater har til hensigt at deltage i et PESCO med den begrundelse, at de opfylder ovennævnte krav, og at de indbyrdes har indgået de mere bindende forpligtelser på dette område, jf. bilaget til denne afgørelse, og på grundlag af alle de øvrige elementer i underretningen, herunder præambelen og de vejledende principper for PESCO, jf. bilag I til underretningen, til hvilke de forbliver forpligtede i sin helhed, og også under henvisning til artikel 42 i TEU, herunder artikel 42, stk. 7<sup>(1)</sup>.
- (3) Disse mere bindende forpligtelser, jf. bilaget til denne afgørelse, er i tråd med opfyldelsen af de mål, der er fastsat i artikel 1 i protokol nr. 10 til traktaterne, og de forpligtelser, der er omhandlet i nævnte protokols artikel 2.
- (4) Medlemsstaters beslutning om at deltage i PESCO er frivillig og berører ikke som sådan den nationale suverænitet eller den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik. De deltagende medlemsstaters bidrag med henblik på at opfylde de mere bindende forpligtelser under PESCO vil blive indbetalt i overensstemmelse med deres forfatningsbestemmelser.
- (5) At styrke fælles og samarbejdsbaserede projekter vedrørende udvikling af forsvarskapaciteter er blandt de bindende forpligtelser under PESCO. Sådanne projekter kan støttes med bidrag fra EU-budgettet i overensstemmelse med traktaterne og i overensstemmelse med relevante EU-instrumenter og -programmer.
- (6) De deltagende medlemsstater har i deres respektive nationale gennemførelsesplaner fastlagt deres evne til at opfylde de mere bindende forpligtelser, som de har indgået.
- (7) De nødvendige betingelser er blevet opfyldt, og Rådet bør derfor vedtage en afgørelse om etablering af et PESCO.
- (8) Enhver medlemsstat, der på et senere tidspunkt ønsker at deltage i et PESCO, underretter Rådet og den højtstående repræsentant herom i overensstemmelse med artikel 46, stk. 3, i TEU.

<sup>(1)</sup> Underretningen offentliggøres sammen med denne afgørelse (se side 65 i denne EUT).



- (9) Den højtstående repræsentant vil blive inddraget fuldt ud i arbejdet inden for PESCO'et.
- (10) Der bør være sammenhæng mellem de aktioner, der iværksættes inden for rammerne af PESCO og andre FUSP-aktioner og Unionens øvrige politikker. Rådet og, inden for deres respektive ansvarsområder, den højtstående repræsentant og Kommissionen, bør samarbejde for at maksimere synergiene, hvor dette er relevant.
- (11) I medfør af artikel 5 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til TEU og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark er derfor ikke bundet af denne afgørelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

#### Artikel 1

### Etablering af et permanent struktureret samarbejde

Der etableres hermed et permanent struktureret samarbejde (PESCO) inden for Unionens rammer mellem de medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet som omhandlet i artikel 1 i protokol nr. 10, og som har indgået forpligtelser på dette område som omhandlet i nævnte protokols artikel 2 med henblik på mere krævende opgaver, og som bidrag til at nå Unionens ambitionsniveau.

#### Artikel 2

### Deltagende medlemsstater

De medlemsstater, der deltager i PESCO'et, er følgende:

- Belgien
- Bulgarien
- Den Tjekkiske Republik
- Tyskland
- Estland
- Irland
- Grækenland
- Spanien
- Frankrig
- Kroatien
- Italien
- Cypern
- Letland
- Litauen
- Luxembourg
- Ungarn
- Nederlandene
- Østrig
- Polen
- Portugal
- Rumænien
- Slovenien
- Slovakiet
- Finland
- Sverige.

*Artikel 3***Mere bindende forpligtelser i henhold til protokol nr. 10**

1. For at nå de mål, der er fastsat i artikel 1 i protokol nr. 10, og de forpligtelser, der er nævnt i nævnte protokols artikel 2, skal de deltagende medlemsstater indbetale bidrag, der opfylder de mere bindende forpligtelser, de har indgået med hinanden, jf. bilaget.
2. Til dette formål reviderer de deltagende medlemsstater hvert år og ajourfører, hvor det er relevant, deres nationale gennemførelsesplaner, hvori de skal skitsere, hvordan de vil opfylde de mere bindende forpligtelser, og specificerer, hvordan de vil opfylde de mere præcise mål, der skal opstilles for hver enkelt fase. De ajourførte nationale gennemførelsesplaner meddeles årligt Tjenesten for EU's optræden udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) og stilles til rådighed for alle deltagende medlemsstater.

*Artikel 4***Forvaltning af PESCO'et**

1. Forvaltningen af PESCO'et tilrettelægges:
  - på rådsniveau, og
  - inden for rammerne af projekter, der gennemføres af grupper af de deltagende medlemsstater, som har aftalt indbyrdes at gennemføre de pågældende projekter.
2. Rådet vedtager i overensstemmelse med artikel 46, stk. 6, i TEU afgørelser og henstillinger, der:
  - a) udstikker den strategiske retning for og retningslinjer til PESCO'et
  - b) opstiller rækkefølgen for opfyldelsen af de mere bindende forpligtelser i bilaget i løbet af to på hinanden følgende indledende faser (årene 2018-2020 og 2021-2025) og specificerer i begyndelsen af hver fase mere præcise mål for opfyldelsen af de mere bindende forpligtelser, jf. bilaget
  - c) ajourfører og om nødvendigt udvider de mere bindende forpligtelser, der er fastsat i bilaget, på baggrund af de resultater, der opnås via PESCO'et, for at afspejle Unionens sikkerhedsmiljø, der er i forandring. Disse beslutninger træffes navnlig i slutningen af de faser, der er omhandlet i stk. 2, litra b), på baggrund af en strategisk gennemgang, der evaluerer opfyldelsen af PESCO-forpligtelserne.
  - d) evaluerer de deltagende medlemsstaters bidrag til at overholde de aftalte forpligtelser i henhold til den i artikel 6 beskrevne mekanisme
  - e) opstiller listen over projekter, der skal udvikles under PESCO'et, som både afspejler støtte til kapacitetsudvikling og, i det omfang midlerne og kapaciteterne tillader det, ydelse af betydelig støtte til operationer og missioner under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP)
  - f) opstiller et fælles sat forvaltningsregler for projekter, som de deltagende medlemsstater, der deltager i et konkret projekt, kan tilpasse som nødvendigt for nævnte projekt
  - g) rettidigt og i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, fastsætter de generelle betingelser, hvorpå tredjelande undtagelsesvis kan indbydes til at deltage i individuelle projekter, og i overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, fastslår, om et givet tredjeland opfylder disse betingelser, og
  - h) fastlægger eventuelle andre foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre denne afgørelse.

*Artikel 5***PESCO-projekter**

1. Efter forslag fra de deltagende medlemsstater, der har til hensigt at deltage i et konkret projekt, kan den højtstående repræsentant fremsætte en henstilling om identifikation og evaluering af PESCO-projekter på grundlag af de evalueringer, der forelægges i overensstemmelse med artikel 7, med henblik på Rådets afgørelser og henstillinger, der skal vedtages i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, litra e), på baggrund af militær rådgivning fra Den Europæiske Unions Militærkomité (EUMC).
2. Deltagende medlemsstater, der har til hensigt at foreslå et enkelt projekt, underretter de øvrige deltagende medlemsstater i god tid, inden de fremlægger deres forslag med henblik på at samle støtte og give dem mulighed for i fællesskab at indsende forslaget.

Projektmedlemmerne er de deltagende medlemsstater, der har fremsat forslaget. Listen over projektmedlemmer for hvert enkelt projekt vedlægges Rådets afgørelse, der er omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra e).

De deltagende medlemsstater, der deltager i et projekt, kan indbyrdes aftale, at andre deltagende medlemsstater, der på et senere tidspunkt ønsker at tage del i projektet, kan deltage.

3. De deltagende medlemsstater, der deltager i et projekt, aftaler indbyrdes de nærmere ordninger for og omfanget af deres samarbejde og forvaltningen af det pågældende projekt. De deltagende medlemsstater, der deltager i et projekt, orienterer regelmæssigt Rådet om projektets udvikling, hvis det er relevant.

#### Artikel 6

### Overvågnings-, evaluerings- og rapporteringsordninger

1. Rådet sikrer, inden for rammerne af artikel 46, stk. 6, i TEU, at PESCO'et fremtræder som en helhed, er sammenhængende og effektivt. Den højtstående repræsentant bidrager også til at nå disse mål.
2. Den højtstående repræsentant inddrages fuldt ud i arbejdet inden for PESCO'et, jf. protokol nr. 10.
3. Den højtstående repræsentant forelægger hvert år Rådet en rapport om PESCO'et. Rapporten baseres på bidrag fra EDA, jf. artikel 7, stk. 3, litra a), og bidrag fra EU-Udenrigstjenesten, jf. artikel 7, stk. 2, litra a). Den højtstående repræsentants rapport beskriver status for gennemførelsen af PESCO'et, herunder de enkelte deltagende medlemsstaters opfyldelse af deres forpligtelser, i overensstemmelse med deres nationale gennemførelsesplaner.

EUMC yder militær rådgivning og fremsætter henstillinger til Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité med hensyn til den årlige evaluering af PESCO'et.

På grundlag af den årlige rapport om PESCO'et, som forelægges af den højtstående repræsentant, undersøger Rådet en gang om året, om de deltagende medlemsstater fortsat overholder de mere bindende forpligtelser, der er omhandlet i artikel 3.

4. Enhver afgørelse om suspension af en medlemsstats deltagelse vedtages først i overensstemmelse med artikel 46, stk. 4, i TEU, efter at medlemsstaten har modtaget en klart defineret tidsramme for individuel høring og reaktionsforanstaltninger.

#### Artikel 7

### Støtte fra EU-Udenrigstjenesten og EDA

1. Under den højtstående repræsentants ansvar, herunder i dennes egenskab af leder af EDA, varetager EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab (EUMS), og EDA i fællesskab de nødvendige sekretariatsopgaver for PESCO'et, bortset fra på rådsniveau, og fungerer i den forbindelse som et enkelt kontaktpunkt.
2. EU-Udenrigstjenesten, herunder EUMS, støtter PESCO'ets funktion, navnlig ved:
  - a) at bidrage til den højtstående repræsentants evaluering i dennes årlige rapport om PESCO'et af de deltagende medlemsstaters bidrag for så vidt angår operationelle aspekter i overensstemmelse med artikel 6
  - b) at koordinere den evaluering af projektforslag, der er forudset i artikel 5, navnlig hvad angår styrkers disponibilitet, interoperabilitet, fleksibilitet og deployeringsevne. EU-Udenrigstjenesten, herunder EUMS, evaluerer navnlig et foreslået projekts overensstemmelse med og bidrag til operationelle behov.
3. EDA støtter PESCO'et, navnlig ved:
  - a) at bidrage til den højtstående repræsentants evaluering i dennes årlige rapport om PESCO'et af de deltagende medlemsstaters bidrag i overensstemmelse med artikel 6 for så vidt angår kapaciteter, navnlig bidrag ydet i overensstemmelse med de mere bindende forpligtelser, der er omhandlet i artikel 3
  - b) at fremme projekter vedrørende kapacitetsudvikling, herunder at koordinere den evaluering af projektforslag, der er forudset i artikel 5, navnlig hvad angår kapacitetsudvikling. EDA støtter navnlig medlemsstaterne i at sikre, at der ikke forekommer unødvendige overlapninger med eksisterende initiativer i andre institutionelle sammenhænge.

*Artikel 8***Finansiering**

1. EU-institutionernes og EU-Udenrigstjenestens administrationsudgifter i forbindelse med gennemførelsen af denne afgørelse afholdes over Unionens budget. EDA's administrationsudgifter er underlagt EDA's relevante finansieringsregler i overensstemmelse med Rådets afgørelse (FUSP) 2015/1835 <sup>(1)</sup>.
2. Driftsudgifter i forbindelse med projekter, der gennemføres inden for rammerne af PESCO, støttes primært af de deltagende medlemsstater, der deltager i et konkret projekt. Der kan også ydes bidrag fra Unionens almindelige budget til sådanne projekter i overensstemmelse med traktaterne og i overensstemmelse med de relevante EU-instrumenter.

*Artikel 9***Tredjelandes deltagelse i konkrete projekter**

1. De generelle betingelser for tredjelandes deltagelse i konkrete projekter fastlægges i en rådsafgørelse, der er vedtaget i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, og som kan indeholde en model for administrative ordninger med tredjelande.
2. Rådet træffer i henhold til artikel 46, stk. 6, i TEU afgørelse om, hvorvidt et tredjeland, som deltagende medlemsstater, der deltager i et projekt, ønsker at opfordre til at deltage i det pågældende projekt, opfylder kravene i den i stk. 1 omhandlede afgørelse.
3. Efter en positiv afgørelse i henhold til stk. 2 kan de deltagende medlemsstater, der deltager i et projekt, indgå administrative ordninger med det pågældende tredjeland med henblik på deltagelse i projektet. Sådanne ordninger skal følge Unionens procedurer og beslutningsautonomi.

*Artikel 10***Sikkerhedsregler**

Bestemmelserne i Rådets afgørelse 2013/488/EU <sup>(2)</sup> finder anvendelse i forbindelse med PESCO.

*Artikel 11***Ikrafttræden**

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. december 2017.

*På Rådets vegne*  
F. MOGHERINI  
*Formand*

---

<sup>(1)</sup> Rådets afgørelse (FUSP) 2015/1835 af 12. oktober 2015 om fastlæggelse af statuten, hjemstedet og de nærmere bestemmelser for Det Europæiske Forsvarsagenturs drift (EUT L 266 af 13.10.2015, s. 55).

<sup>(2)</sup> Rådets afgørelse 2013/488/EU af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

## BILAG

**Liste over ambitiøse og mere bindende fælles forpligtelser, som de deltagende medlemsstater påtager sig på de fem områder, der er fastlagt i artikel 2 i protokol nr. 10**

*»a) fra og med Lissabontraktatens ikrafttrædelse at samarbejde med henblik på at nå de aftalte mål for niveauet for investeringsudgifter til forsvarsmateriel og til at tage disse mål op til vurdering med jævne mellemrum på baggrund af sikkerhedssituationen og Unionens internationale ansvar.«*

På grundlag af de kollektive benchmarks, der blev identificeret i 2007, påtager de deltagende medlemsstater sig følgende forpligtelser:

1. Regelmæssigt at øge forsvarsbudgetterne i faste priser for at nå de aftalte mål.
2. Gradvist og på mellemlang sigt at øge udgifterne til forsvarsinvesteringer til 20 % af de samlede forsvarsudgifter (kollektivt benchmark) med henblik på at afhjælpe strategiske kapacitetsmangler ved at deltage i projekter i overensstemmelse med CDP og den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar (CARD).
3. At styrke fælles, samarbejdsbaserede projekter omhandlende strategiske forsvarskapaciteter. Sådanne fælles, samarbejdsbaserede projekter bør støttes via Den Europæiske Forsvarsfond, hvis det er nødvendigt og hensigtsmæssigt.
4. At øge andelen af udgifter til forsvarsforskning og -teknologi med henblik på at nærme sig de 2 % af de samlede forsvarsudgifter (kollektivt benchmark).
5. At indføre, at disse forpligtelser regelmæssigt tages op til revision (med henblik på Rådets godkendelse).

*»b) så vidt muligt at tilnærme deres forsvarsinstrumenter til hinanden, især ved at harmonisere fastlæggelsen af de militære behov, ved at samle og eventuelt specialisere deres forsvarsaktiver og -kapaciteter og ved at fremme samarbejde inden for uddannelse og logistik.«*

6. At spille en væsentlig rolle i forbindelse med kapacitetsudvikling inden for EU, herunder inden for rammerne af CARD, med henblik på at sikre tilgængeligheden af de nødvendige kapaciteter til at nå ambitionsniveauet i Europa.
7. At forpligte sig til at støtte CARD i videst muligt omfang og samtidig anerkende den frivillige karakter af revisionen og de deltagende medlemsstaters individuelle begrænsninger.
8. At forpligte sig til, at en fremtidig europæisk forsvarsfond inddrages intensivt i multinationale indkøb med påvist EU-merværdi.
9. At forpligte sig til at udarbejde harmoniserede krav til alle kapacitetsudviklingsprojekter, som alle de deltagende medlemsstater er enige om.
10. At forpligte sig til at overveje fælles udnyttelse af eksisterende kapaciteter for at optimere de til rådighed værende ressourcer og forbedre deres samlede effektivitet.
11. At forpligte sig til at sikre en øget indsats inden for samarbejdet om cyberforsvar.

*»c) at træffe konkrete foranstaltninger for at øge deres styrkers disponibilitet, interoperabilitet, fleksibilitet og deployeringsevne, navnlig ved at fastlægge fælles mål med hensyn til styrkeprojektion, herunder ved eventuelt at revidere deres nationale beslutningsprocedurer.«*

12. Med hensyn til styrkernes disponibilitet og deployeringsevne forpligter de deltagende medlemsstater sig til:

— At stille formationer til rådighed, der er strategisk deployerbare, til realiseringen af EU's ambitionsniveau som supplement til en eventuel deployering af en EU-kampgruppe. Denne forpligtelse omfatter hverken en beredskabsstyrke, en stående styrke eller en standbystyrke.

- At udvikle et solidt instrument (f.eks. en database), der kun er tilgængeligt for deltagende medlemsstater og bidragydende stater, hvori der kan registreres disponible og umiddelbart deployerbare kapaciteter med henblik på at lette og fremskynde styrkeopbygningsprocessen.
- At tilstræbe hasteprocedurer i forbindelse med politiske tilsagn på nationalt, herunder eventuel revision af deres nationale beslutningsprocedurer.
- I det omfang midlerne og kapaciteterne tillader det at yde betydelig støtte til FSFP-operationer (f.eks. EUFOR) og -missioner (f.eks. EU-uddannelsesmissioner) — med personel, materiel, uddannelse, øvelsesstøtte, infrastruktur eller lignende — efter enstemmighed i Rådet med forbehold af andre afgørelser om bidrag til FSFP-operationer og forfatningsmæssige begrænsninger af nogen art.
- At yde væsentlig støtte til EU-kampgrupperne ved bekræftelse af bidrag principielt mindst fire år i forvejen, med en standbyperiode i overensstemmelse med kampgruppekonceptet, pligt til at gennemføre EUBG-øvelser i forbindelse med EU-kampgruppernes styrkepakke (rammenation) og/eller til at deltage i disse øvelser (alle EU-medlemsstater, der deltager i EU-kampgrupperne).
- At forenkle og standardisere grænseoverskridende militær transport i Europa med henblik på hurtig deployering af militært materiel og personel.

13. Med hensyn til styrkernes interoperabilitet forpligter de deltagende medlemsstater sig til:

- At udvikle deres interoperabilitet ved:
  - At forpligte sig til at nå til enighed om fælles kriterier for evaluering og validering af EU-kampgruppernes styrkepakke i overensstemmelse med NATO's standarder og bibeholdelse af national certificering.
  - At forpligte sig til at nå til enighed om fælles tekniske og operationelle standarder, idet de skal kunne sikre interoperabilitet med NATO.
- At optimere de multinationale strukturer: de deltagende medlemsstaterne kunne forpligte sig til at gå sammen og spille en aktiv rolle i de vigtigste eksisterende og eventuelle fremtidige strukturer, der deltager i EU's optræden udadtil på militærområdet (Eurokorpset, Euromarfor, den europæiske gendarmeristyrke, MCCE/Atares/SEOS).

14. De deltagende medlemsstater vil bestræbe sig på en ambitiøs tilgang til fælles finansiering af militære CSFP-operationer og -missioner, ud over hvad der fastlægges i som fælles udgifter i Rådets afgørelse om Athena.

*»d) at samarbejde for at sikre sig, at de træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på, bl.a. gennem multinationale tiltag og med forbehold af deres relevante forpligtelser inden for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, at afhjælpe de mangler, der konstateres inden for rammerne af kapacitetsudviklingsmekanismen.«*

15. At bidrage til at afhjælpe manglende kapacitet som identificeret i henhold til kapacitetsudviklingsplanen (CDP) og CARD. Disse kapacitetsprojekter skal øge Europas strategiske uafhængighed og styrke det europæiske forsvars teknologiske og industrielle basis (EDTIB).
16. Som en prioritet at overveje en europæisk samarbejdsbaseret tilgang med henblik på afhjælpe kapacitetsmangler, der identificeres på nationalt plan, og generelt kun anvende en rent national tilgang, hvis en sådan undersøgelse allerede er blevet gennemført.
17. At deltage i mindst ét projekt under PESCO, som udvikler eller skaffer kapacitet, der er identificeret som strategisk relevant af medlemsstaterne.

*»e) eventuelt at deltage i udvikling af fælles eller europæiske programmer for større materiel inden for rammerne af Det Europæiske Forsvarsagentur.«*

18. At forpligte sig til at anvende EDA som det europæiske forum for fælles kapacitetsudvikling og betragte OCCAR som den foretrukne forvaltningsorganisation for samarbejdsprogrammer.

19. At sikre, at alle de projekter, der vedrører kapaciteter, og som ledes af deltagende medlemsstater, øger den europæiske forsvarsindustri konkurrenceevne ved hjælp af en passende industripolitik, hvormed unødvendige overlapninger undgås.
  20. At sikre, at samarbejdsprogrammerne — der skal kun være til gavn for enheder, der påviseligt skaber en merværdi på EU's område — og erhvervsstrategierne vedtaget af de deltagende medlemsstater vil have en positiv indvirkning på EDTIB.
-

## OVERSÆTTELSE

**Underretning om permanent struktureret samarbejde (PESCO) til Rådet og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik****Præambel****De deltagende medlemsstater,**

som minder om, at Unionen fører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på opnåelse af »en stadig stigende konvergens i medlemsstaternes optræden« (artikel 42, stk. 2, i TEU), og at den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik,

som tager i betragtning, at den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik giver Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære aktiver, og at en styrkelse af sikkerheds- og forsvarspolitikken vil kræve en indsats fra medlemsstaternes side med hensyn til kapaciteter,

som også minder om Den Europæiske Unions og dens medlemsstaters forpligtelse til at fremme en regelbaseret verdensorden med multilateralisme som nøgleprincip og FN som kerne,

som minder om artikel 42, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), ifølge hvilken de »medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som har indgået mere bindende forpligtelser på dette område« med henblik på mere krævende opgaver», etablerer et permanent struktureret samarbejde inden for Unionens rammer»,

som tager i betragtning, at PESCO kan bidrage betydeligt til at nå EU's ambitionsniveau, herunder med henblik på de mest krævende missioner og operationer, og at det kan fremme udviklingen af medlemsstaternes forsvarskapaciteter gennem en intensiv inddragelse i multinationale udbudsprojekter og med relevante industrielle enheder, herunder små og mellemstore virksomheder, samt styrke det europæiske forsvarssamarbejde under fuld anvendelse af traktaterne,

som tager hensyn til målene for det permanent strukturerede samarbejde og medlemsstaternes forpligtelser til at nå disse mål som fastsat i protokol nr. 10 om permanent struktureret samarbejde og omhandlet i artikel 46 i TEU,

som bemærker, at Det Europæiske Råd den 15. december 2016 konkluderede, at europæerne skal tage et større ansvar for deres egen sikkerhed, og at Det Europæiske Råd for at styrke Europas sikkerhed og forsvar i et udfordrende geopolitisk miljø og for at beskytte dets borgere bedre understregede behovet for at gøre mere, samtidig med at det bekræftede tidligere tilsagn i denne henseende, bl.a. ved at afsætte tilstrækkelige ekstra ressourcer, idet der samtidig tages hensyn til nationale omstændigheder, retlige forpligtelser og, for de medlemsstater, der også er medlemmer af NATO, NATO's relevante retningslinjer for forsvarsudgifter,

som desuden minder om, at Det Europæiske Råd ligeledes opfordrede til, at samarbejdet om at udvikle de nødvendige kapaciteter styrkes, og at der gives tilsagn om at stille disse kapaciteter til rådighed, når det er nødvendigt, og at det fastholdt, at Den Europæiske Union og dens medlemsstater skal være i stand til at bidrage afgørende til kollektive bestræbelser samt til at handle på egen hånd, når og hvor det er nødvendigt, og sammen med partnere, når det er muligt,

som henviser til, at Det Europæiske Råd i juni 2017 opfordrede til fælles udvikling af kapacitetsprojekter, som medlemsstaterne i fællesskab er nået til enighed om for at afhjælpe de nuværende omfattende mangler og udvikle fremtidens teknologier, der er af altafgørende betydning for at opfylde EU's ambitionsniveau, godkendt af Det Europæiske Råd i december 2016, og som glædede sig over Kommissionens meddelelse om Den Europæiske Forsvarsfond, der består af et forskningsvindue og et kapacitetsvindue, og tilskyndede medlemsstaterne til at identificere egnede kapacitetsprojekter for Den Europæiske Forsvarsfond og programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri,

som navnlig minder om, at Det Europæiske Råd anmodede den højtstående repræsentant om at fremsætte forslag for så vidt angår elementer og valgmuligheder i forbindelse med et inklusivt permanent struktureret samarbejde, der er baseret på en modular tilgang og skitserer mulige projekter,

som minder om, at Rådet (udenrigsanliggender) den 6. marts 2017 nåede til enighed om behovet for at fortsætte arbejdet med et inklusivt permanent struktureret samarbejde, der bygger på en modular tilgang, og som bør være åbent for alle medlemsstater, der er villige til at afgive de nødvendige bindende tilsagn og opfylder kriterierne, på grundlag af artikel 42, stk. 6, og artikel 46 samt protokol nr. 10 i traktaten,



som er fast besluttet på at nå et nyt niveau i den gradvise udformning af en fælles EU-forsvarspolitik som omhandlet i artikel 42, stk. 2, i TEU gennem etableringen af et permanent struktureret samarbejde inden for Unionens rammer, samtidig med at der tages hensyn til den særlige karakter af alle medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik,

som minder om forpligtelsen til gensidig hjælp og bistand, jf. artikel 42, stk. 7, i TEU,

som minder om, at forpligtelserne og samarbejdet inden for området fælles sikkerheds- og forsvarspolitik i overensstemmelse med artikel 42, stk. 7, i traktaten om Den Europæiske Union »skal være i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået inden for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat er grundlaget for deres kollektive forsvar og organet for dets iværksættelse«,

som understreger, at Det Europæiske Råd den 22.-23. juni 2017 nåede til enighed om behovet for at iværksætte et inklusivt og ambitiøst permanent struktureret samarbejde (PESCO), og som reagerer på Det Europæiske Råds mandat til inden for tre måneder at udarbejde »en fælles liste over kriterier og bindende forpligtelser, i fuld overensstemmelse med artikel 42, stk. 6, og artikel 46 i TEU og protokol nr. 10 til traktaten — herunder med henblik på de mest krævende missioner [...] med en præcis tidsplan og specifikke vurderingsmekanismer for at give medlemsstater, som er i stand til det, mulighed for uden forsinkelse at give meddelelse om, at de agter at deltage«,

UNDERRETTER HERMED Rådet og Den Europæiske Unions højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om deres hensigt om at deltage i det permanente strukturerede samarbejde,

OPFORDRER Rådet til at vedtage en afgørelse om etablering af et permanent struktureret samarbejde i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union og protokol nr. 10 til traktaten og på grundlag af principperne i bilag I, de fælles mere bindende forpligtelser i bilag II samt forslagene til forvaltning i bilag III,

FORELÆGGER inden Rådets vedtagelse af afgørelsen om etablering af PESCO en national gennemførelsesplan, der viser deres evne til at overholde de mere bindende forpligtelser i bilag II.

Udfærdiget i Bruxelles den trettende november to tusind og sytten.

\* Irland underrettede den 7. december 2017 Rådet og den højtstående repræsentant om, at det agter at deltage i PESCO, og tilsluttede sig denne fælles underretning.

\* Den Portugisiske Republik underrettede den 7. december 2017 Rådet og den højtstående repræsentant om, at den agter at deltage i PESCO, og tilsluttede sig denne fælles underretning.







## BILAG I — PRINCIPPER FOR PESCO

Artikel 42 og 46 i traktaten om Den Europæiske Union og protokol nr. 10 til traktaten muliggør et »permanent struktureret samarbejde«. Det kan kun aktiveres en gang og etableres ved en afgørelse, som Rådet vedtager med kvalificeret flertal for at samle alle de medlemsstater, der ønsker det, på forsvarsområdet, og »som opfylder højere kriterier for militær kapacitet«, og som har indgået »mere bindende forpligtelser med henblik på mere krævende opgaver« og operationer.

PESCO er en ambitiøs, bindende og inklusiv europæisk retlig ramme for investeringer i sikkerhed for og forsvar af EU's område og dets borgere. PESCO udgør også en vigtig politisk ramme for alle medlemsstater til at forbedre deres respektive militære aktiver og forsvarskapaciteter gennem velkoordinerede initiativer og konkrete projekter, som er baseret på mere bindende forpligtelser. Forbedrede forsvarskapaciteter i EU-medlemsstaterne også vil gavne NATO. De vil styrke den europæiske søjle inden for alliancen og NATO og er en respons på gentagne krav om øget transatlantisk byrdefordeling.

PESCO er et afgørende skridt i retning af at styrke den fælles forsvarspolitik. Det kan indgå som et element i den mulige udvikling hen imod et fælles forsvar, hvis Rådet med enstemmighed træffer afgørelse herom (jf. artikel 42, stk. 2, i TEU). En langsigtet vision for PESCO kunne være at nå frem til en sammenhængende fuldspektret styrkepakke — i komplementaritet med NATO, som fortsat vil være hjørnestenen i et kollektivt forsvar for dets medlemmer.

Vi anser et inklusivt PESCO for at være det vigtigste instrument til at fremme fælles sikkerhed og forsvar på et område, hvor der er behov for en højere grad af sammenhæng, kontinuitet, samordning og samarbejde. Europæiske tiltag med henblik herpå skal samles, koordineres og være relevante og skal baseres på politiske retningslinjer, der er vedtaget i fællesskab.

PESCO udgør en troværdig og bindende retlig ramme inden for EU's institutionelle rammer. De deltagende medlemsstater vil overholde deres bindende forpligtelser og bekræfter dermed, at etableringen og gennemførelsen af det permanente strukturerede samarbejde vil blive iværksat i fuld overensstemmelse med bestemmelserne i TEU og de tilhørende protokoller og under overholdelse af medlemsstaternes forfatningsbestemmelser.

Den bindende karakter af PESCO's forpligtelser vil blive sikret via en årlig regelmæssig evaluering, der foretages af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, støttet navnlig af Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) for så vidt angår kapacitetsudviklingsaspekter (som beskrevet især i artikel 3 i protokol nr. 10) og af EU-Udenrigstjenesten, herunder EUMS og andre FSFP-strukturer for så vidt angår de operationelle aspekter af PESCO. Unionen kan via PESCO arbejde hen imod en sammenhængende fuldspektret styrkepakke, da PESCO vil tilføje top-down-samordning og vejledning til eksisterende eller fremtidige bottom-up-baserede strukturer og bestræbelser.

PESCO ville give medlemsstaterne mulighed for at forbedre forsvarskapaciteter gennem deltagelse i velkoordinerede initiativer og konkrete fælles projekter og for derved potentielt at udnytte eksisterende regionale klynger. Deltagelse i PESCO er frivillig og berører ikke den nationale suverænitets.

Et inklusivt PESCO er et stærkt politisk signal til vores borgere og omverdenen om, at regeringerne i EU's medlemsstater tager fælles sikkerhed og forsvar alvorligt og fremmer det. For EU's borgere betyder det større sikkerhed og er et klart tegn på alle medlemsstaternes vilje til at fremme fælles sikkerhed og forsvar med henblik på at nå de mål, der er fastsat i EU's globale strategi.

PESCO vil være resultatorienteret og bør give mulighed for mærkbare fremskridt med hensyn til investeringsudgifter til militært udstyr, samarbejde om kapacitetsudviklingsmål og adgang til deployerbare forsvarskapaciteter til kombinerede missioner og operationer i anerkendelse af princippet om kun ét sæt styrker. Den vigtigste drivkraft for PESCO's kapacitetsudvikling vil være afhjælpningen af de kapacitetsmangler, der vedrører EU's ambitionsniveau og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitikens mål og prioriteter.

PESCO's »inklusive« og »modulære« karakter som beskrevet af Det Europæiske Råd i december 2016 må ikke føre til et lavere samarbejdsniveau. Målet om et »ambitiøst« PESCO understreger behovet for, at alle de heri deltagende medlemsstater overholder en fælles liste af mål og forpligtelser. Som Det Europæiske Råd i juni 2017 mindede om, er PESCO »inklusivt og ambitiøst«.

Følgende liste over forpligtelser skal bidrage til at nå EU's ambitionsniveau som fastsat i Rådets konklusioner af 14. november 2016, som Det Europæiske Råd godkendte i december 2016, og dermed styrke både borgernes og EU's strategiske autonomi.

---

BILAG II — LISTE OVER AMBITIØSE OG MERE BINDENDE FÆLLES FORPLIGTELSE PÅ DE FEM OMRÅDER, DER ER FASTLAGT I PROTOKOL NR. 10, ARTIKEL 2

»a) fra og med Lissabontraktatens ikrafttrædelse at samarbejde med henblik på at nå de aftalte mål for niveauet for investeringsudgifter til forsvarsmateriel og til at tage disse mål op til vurdering med jævne mellemrum på baggrund af sikkerhedssituationen og Unionens internationale ansvar.«

På grundlag af **de kollektive benchmarks, der blev identificeret i 2007**, påtager de deltagende medlemsstater sig følgende forpligtelser:

1. **Regelmæssigt at øge forsvarsbudgetterne i faste priser for at nå de aftalte mål.**
2. **Gradvist og på mellemlang sigt at øge udgifterne til forsvarsinvesteringer til 20 % af de samlede forsvarsudgifter (kollektivt benchmark) med henblik på at afhjælpe strategiske kapacitetsmangler ved at deltage i projekter i overensstemmelse med CDP og den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar (CARD).**
3. **At styrke fælles, samarbejdsbaserede projekter omhandlende strategiske forsvarskapaciteter. Sådanne fælles, samarbejdsbaserede projekter bør støttes via Den Europæiske Forsvarsfond, hvis det er nødvendigt og hensigtsmæssigt.**
4. **At øge andelen af udgifter til forsvarsforskning og -teknologi med henblik på at nærme sig de 2 % af de samlede forsvarsudgifter (kollektivt benchmark).**
5. **At indføre en regelmæssig gennemgang af disse forpligtelser (med henblik på Rådets godkendelse).**

»b) så vidt muligt at tilnærme deres forsvarsinstrumenter til hinanden, især ved at harmonisere fastlæggelsen af de militære behov, ved at samle og eventuelt specialisere deres forsvarsaktiver og -kapaciteter og ved at fremme samarbejde inden for uddannelse og logistik.«

6. At spille en væsentlig rolle i forbindelse med kapacitetsudvikling inden for EU, herunder inden for rammerne af CARD, med henblik på at sikre tilgængeligheden af de nødvendige kapaciteter til at nå ambitionsniveauet i Europa.
7. At forpligte sig til at støtte CARD i videst muligt omfang og samtidig anerkende den frivillige karakter af revisionen og de deltagende medlemsstaters individuelle begrænsninger.
8. At forpligte sig til, at en fremtidig europæisk forsvarsfond inddrages intensivt i multinationale indkøb med påvist EU-merværdi.
9. **At forpligte sig til at udarbejde harmoniserede krav til alle kapacitetsudviklingsprojekter, som alle de deltagende medlemsstater er enige om.**
10. **At forpligte sig til at overveje fælles udnyttelse af eksisterende kapaciteter for at optimere de tilgængelige ressourcer og forbedre deres samlede effektivitet.**
11. **At forpligte sig til at sikre en øget indsats inden for samarbejdet om cyberforsvar.**

»c) at træffe konkrete foranstaltninger for at øge deres styrkers disponibilitet, interoperabilitet, fleksibilitet og deployeringsevne, navnlig ved at fastlægge fælles mål med hensyn til styrkeprojektion, herunder ved eventuelt at revidere deres nationale beslutningsprocedurer.«

12. **Med hensyn til styrkernes disponibilitet og deployeringsevne forpligter de deltagende medlemsstater sig til:**
  - at stille formationer til rådighed, der er strategisk deployerbare, til realiseringen af EU's ambitionsniveau som supplement til en eventuel deployering af en EU-kampgruppe. Denne forpligtelse omfatter hverken en beredskabsstyrke, en stående styrke eller en standbystyrke

- at udvikle et solidt instrument (f.eks. en database), der kun er tilgængeligt for deltagende medlemsstater og bidragydende stater, hvori der kan registreres disponible og umiddelbart deployerbare kapaciteter med henblik på at lette og fremskynde styrkeopbygningsprocessen
- at tilstræbe hasteprocedurer i forbindelse med politiske tilsagn på nationalt plan, herunder eventuel revision af deres nationale beslutningsprocedurer
- i det omfang midlerne og kapaciteterne tillader det at yde betydelig støtte til FSFP-operationer (f.eks. EUFOR) og -missioner (f.eks. EU-uddannelsesmissioner) — med personel, materiel, uddannelse, øvelsesstøtte, infrastruktur eller lignende — efter enstemmighed i Rådet med forbehold af andre afgørelser om bidrag til FSFP-operationer og forfatningsmæssige begrænsninger af nogen art
- at yde væsentlig støtte til EU-kampgrupperne ved bekræftelse af bidrag principielt mindst fire år i forvejen, med en standbyperiode i overensstemmelse med kampgruppekonceptet, pligt til at gennemføre EUBG-øvelser i forbindelse med EU-kampgruppernes styrkepakke (rammenation) og/eller til at deltage i disse øvelser (alle EU-medlemsstater, der deltager i EU-kampgrupperne)
- at forenkle og standardisere grænseoverskridende militær transport i Europa med henblik på hurtig deployering af militært materiel og personel.

13. Med hensyn til styrkernes interoperabilitet forpligter de deltagende medlemsstater sig til:

- at udvikle deres interoperabilitet ved:
  - at forpligte sig til at nå til enighed om fælles kriterier for evaluering og validering af EU-kampgruppernes styrkepakke i overensstemmelse med NATO's standarder og bibeholdelse af national certificering
  - at forpligte sig til at nå til enighed om fælles tekniske og operationelle standarder, idet de skal kunne sikre interoperabilitet med NATO
- at optimere de multinationale strukturer: de deltagende medlemsstater kunne forpligte sig til at gå sammen og spille en aktiv rolle i de vigtigste eksisterende og eventuelle fremtidige strukturer, der deltager i EU's optræden udadtil på militærområdet (Eurokorpsen, Euromarfor, den europæiske gendarmeristyrke, MCCE/Atares/SEOS).

14. De deltagende medlemsstater vil bestræbe sig på en ambitiøs tilgang til fælles finansiering af militære CSFP-operationer og -missioner, ud over hvad der fastlægges som fælles udgifter i Rådets afgørelse om Athena.

»d) at samarbejde for at sikre sig, at de træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på, bl.a. gennem multinationale tiltag og med forbehold af deres relevante forpligtelser inden for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, at afhjælpe de mangler, der konstateres inden for rammerne af kapacitetsudviklingsmekanismen«.

15. At bidrage til at afhjælpe manglende kapacitet som identificeret i henhold til kapacitetsudviklingsplanen (CDP) og CARD. Disse kapacitetsprojekter skal øge Europas strategiske uafhængighed og styrke det europæiske forsvars teknologiske og industrielle basis (EDTIB).

16. Som en prioritet at overveje en europæisk samarbejdsbaseret tilgang med henblik på afhjælpe kapacitetsmangler, der identificeres på nationalt plan, og generelt kun anvende en rent national tilgang, hvis en sådan undersøgelse allerede er blevet gennemført.

17. At deltage i mindst ét projekt under PESCO'et, som udvikler eller skaffer kapacitet, der er identificeret som strategisk relevant af medlemsstaterne.

»e) eventuelt at deltage i udvikling af fælles eller europæiske programmer for større materiel inden for rammerne af Det Europæiske Forsvarsagentur.«



18. At forpligte sig til at anvende EDA som det europæiske forum for fælles kapacitetsudvikling og betragte OCCAR som den foretrukne forvaltningsorganisation for samarbejdsprogrammer.
  19. At sikre, at alle de projekter, der vedrører kapaciteter, og som ledes af deltagende medlemsstater, øger den europæiske forsvarsindustri konkurrenceevne ved hjælp af en passende industripolitik, hvormed unødvendige overlapninger undgås.
  20. At sikre, at samarbejdsprogrammerne — der kun skal være til gavn for enheder, der påviseligt skaber en merværdi på EU's område — og erhvervsstrategierne vedtaget af de deltagende medlemsstater vil have en positiv indvirkning på EDTIB.
-

## BILAG III — FORVALTNING

**1. De deltagende medlemsstater forbliver i centrum af beslutningsprocessen, samtidig med at de samarbejder med den højtstående repræsentant**

PESCO'et er en ramme, der styres af de deltagende medlemsstater og forbliver primært inden for deres ansvarsområde. Der sikres gennemsigtighed for ikkedeltagende EU-medlemsstater.

For at sikre passende samordning af PESCO'et med den samlede fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP), som samarbejdet er en integreret del af, inddrages Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik fuldt ud i sager, der vedrører PESCO. Den højtstående repræsentant er ansvarlig for forvaltningen af den årlige evaluering, som Det Europæiske Råd har ønsket, og som er fastlagt i del 4 nedenfor. EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab (EUMS) og EDA skal fungere som sekretariat for PESCO'et i tæt samarbejde med vicegeneralsekretæren for FSFP og kriserespons i Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten).

I overensstemmelse med artikel 3 i protokol nr. 10 til TEU og Rådets afgørelse om oprettelse af Det Europæiske Forsvarsagentur skal EDA støtte den højtstående repræsentant for så vidt angår PESCO'ets kapacitetsudviklingsaspekter. EU-Udenrigstjenesten skal støtte den højtstående repræsentant, navnlig i forbindelse med PESCO'ets operationelle aspekter, herunder gennem EU's Militærstab og andre FSFP-strukturer.

Det bemærkes, at i henhold til art. 41, stk. 1, i TEU, afholdes »institutionernes administrationsudgifter i forbindelse med iværksættelsen af dette kapitel over Unionens budget«.

**2. Forvaltningen omfatter to forvaltningsniveauer med et overordnet niveau, som har ansvaret for vedligeholdelse af PESCO'ets sammenhæng og ambitionsniveau, suppleret af særlige forvaltningsprocedurer for PESCO-projekter****2.1. Det overordnede niveau skal være ansvarligt for sammenhængen i og den troværdige gennemførelse af PESCO'et**

Det skal baseres på eksisterende strukturer. Når EU's udenrigs- og forsvarsministre mødes i en fælles samling i Rådet for Udenrigsanliggender/forsvar (normalt to gange om året), kan de beskæftige sig med PESCO-spørgsmål. Når Rådet mødes for at behandle PESCO-spørgsmål, er stemmerettighederne forbeholdt repræsentanterne for de deltagende medlemsstater. Ved denne lejlighed kan de deltagende medlemsstater med enstemmighed vedtage nye projekter (i overensstemmelse med artikel 46, stk. 6, i TEU), modtage evalueringer om deltagende medlemsstaters indsats, navnlig dem, der er beskrevet i del 3 i dette bilag, og kan således bekræfte deltagelsen af en anden medlemsstat med kvalificeret flertal efter høring af den højtstående repræsentant i overensstemmelse med artikel 46, stk. 3, i TEU.

Som en sidste udvej kan Rådet suspendere en medlemsstats deltagelse, hvis denne ikke længere opfylder kriterierne, såfremt der i forvejen er givet en klart defineret tidsramme for individuelle hørings- og reaktionsforanstaltninger, eller såfremt den ikke længere er i stand til eller villig til at opfylde PESCO-tilsagnene og -forpligtelserne i overensstemmelse med artikel 46, stk. 4, i TEU.

Relevante eksisterende forberedende organer i Rådet samles i »PESCO-format«, dvs. med alle EU's medlemsstater til stede, men efter en ordning, der afspejler, at det kun er de deltagende medlemsstater, der har stemmeret i Rådet. Der kan indkaldes til møder i PSC i »PESCO-format« for at behandle spørgsmål af fælles interesse blandt de deltagende medlemsstater, planlægge og drøfte projekter eller drøfte nye PESCO-medlemskaber. Dens arbejde understøttes af møder i den politiske overvågningsgruppe i PESCO-format. EU's Militærkomité indkaldes også i PESCO-format og anmodes navnlig om militær rådgivning. Desuden kan der kun afholdes uformelle møder med de deltagende medlemsstater.

**2.2. Forvaltning af projekter****2.2.1. PESCO-projektkontrol skal baseres på en evaluering foretaget af den højtstående repræsentant med hjælp fra EU-Udenrigstjenesten, EUMS og EDA, og udvælgelsen af projekter vil kræve en rådsafgørelse**

Deltagende medlemsstater kan frit foreslå projekter, som de måtte finde nyttige for PESCO'et. De skal offentliggøre formålet med dem for at samle støtte og i fællesskab indsende projekter til PESCO-sekretariatet og samtidig dele dem med alle deltagende medlemsstater.

Projekterne skal bidrage til overholdelsen af de forpligtelser, der er omhandlet i bilag II til meddelelsen, hvoraf mange kræver udvikling eller levering af kapaciteter, som medlemsstaterne har identificeret som strategisk relevante, hvis EU-merværdi der er almindelig enighed om, og hvoraf mange kræver omfattende støtte inden for rammerne af de disponible midler og kapaciteter til FSP-operationer (EUFOR) og missioner (f.eks. EU's uddannelsesmissioner) i overensstemmelse med artikel 42, stk. 6, i TEU.

For at sikre sammenhæng og konsekvens mellem forskellige PESCO-projekter foreslår vi et begrænset antal projekter, der specifikt er målrettet mod missioner og operationer i overensstemmelse med EU's ambitionsniveau. Andre projekter kan støtte disse projekter ved at spille en fremmede og formidlende rolle. Projekterne skal grupperes i overensstemmelse hermed.

PESCO-sekretariatet koordinerer evalueringen af projektforslag. Med hensyn til projekter vedrørende kapacitetsudvikling sikrer EDA, at der ikke sker overlapning med eksisterende initiativer, også i andre institutionelle sammenhænge. Hvad angår projekterne med fokus på operationer og missioner evaluerer EUMS overensstemmelse med og bidrag til EU's og dets medlemsstaters operationelle behov. På denne baggrund vil den højtstående repræsentant fremlægge en henstilling med de mest ambitiøse projektforslag, som bidrager til EU's ambitionsniveau, og som er bedst egnede til at fremme Europas strategiske uafhængighed. Projektporteføljen skal afspejle en passende balance mellem projekter, der i højere grad falder inden for området kapacitetsudvikling, og projekter, der i højere grad falder inden for området operationer og missioner.

Den højtstående repræsentants henstilling skal give input, så Rådet kan træffe beslutning om listen over PESCO-projekter inden for rammerne af PESCO'et efter EUMC's militære rådgivning i PESCO-format og via PSC i PESCO-format. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed opnået blandt de deltagende medlemsstaters repræsentanters stemmer i henhold til artikel 46, stk. 6, i TEU.

Ikkedeltagende EU-medlemsstater kan altid tilkendegive deres hensigt om at deltage i projekter ved at binde sig til forpligtelserne og tilslutte sig PESCO'et.

Tredjelande kan undtagelsesvis indbydes af projektdeltagerne i overensstemmelse med generelle ordninger, som Rådet på et senere tidspunkt træffer afgørelse om i overensstemmelse med artikel 46, stk. 6, i TEU. De vil skulle levere en væsentlig merværdi til projektet, bidrage til en styrkelse af PESCO'et og FSP og opfylde mere krævende forpligtelser. Dette tillægger ikke disse tredjelande beføjelser til at træffe beslutninger om forvaltningen af PESCO'et. Desuden vil Rådet i en PESCO-sammensætning afgøre, om betingelserne i de generelle ordninger overholdes af hvert enkelt tredjeland, der indbydes af de respektive projektdeltagere.

#### 2.2.2. Projektforvaltningen ligger i første instans hos de deltagende medlemsstater

Når Rådet træffer beslutning om listen over PESCO-projekter, skal det også have en liste over de deltagende medlemsstater, der er forbundet med et projekt. De medlemsstater, der deltager i et projekt, vil kollektivt have forelagt projektet på forhånd.

Deltagende medlemsstater, der er forbundet til et projekt, bliver indbyrdes, ved enstemmighed, enige om de nærmere bestemmelser for og omfanget af deres samarbejde, herunder det bidrag, der er nødvendigt for at tilslutte sig projektet. De fastlægger reglerne med henblik på forvaltning af projektet og træffer en beslutning om optagelse af yderligere deltagende medlemsstater under projektførelsen, med status af deltager eller med observatørstatus. Imidlertid bør der udvikles et fælles sæt forvaltningsregler, der kan tilpasses de enkelte projekter. Dette vil sikre en form for standardisering i forvaltningen på tværs af alle projekter og lette deres iværksættelse. Navnlig for projekter vedrørende kapacitetsudvikling henhører projektforvaltningen (specifikationer, opkøbsstrategi, valg af forvaltningsorganet, udvælgelse af industrivirksomheder osv.) fortsat udelukkende under de deltagende medlemsstater, der er tilknyttet projektet.

Deltagende medlemsstater underretter ikkedeltagende medlemsstater om projekter, hvis det er relevant.

### 3. En præcis trinvis tilgang med realistiske og bindende målsætninger for hver fase

De forpligtelser, som de deltagende medlemsstater påtager sig, overholdes gennem nationale bestræbelser og konkrete projekter.

En realistisk trinvis tilgang er nøglen til at bevare deltagelsen af en fortrop af medlemsstater i PESCO'et og dermed sikre principperne om ambition og inklusivitet. De deltagende medlemsstater vil arbejde hen imod overholdelsen af alle deres forpligtelser, så snart PESCO'et lanceres officielt, men nogle forpligtelser kan opfyldes hurtigere end andre. Med henblik herpå skal en faseinddelt tilgang godkendes af de deltagende medlemsstater.

Faserne vil tage hensyn til andre planlagte begivenheder (såsom gennemførelsen af den europæiske forsvarshandlingsplan, lanceringen af den næste flerårige finansielle ramme i 2021 og de tilsagn, som medlemsstaterne allerede har påtaget sig i forbindelse med andre rammer). To respektive faser (2018-2021 og 2021-2025) giver mulighed for planlægning af forpligtelser. Efter 2025 foretages der en gennemgang. Med henblik herpå vurderer de deltagende medlemsstater opfyldelsen af alle PESCO-forpligtelser og træffer beslutning om nye forpligtelser med henblik på indledningen af en ny fase hen imod europæisk sikkerheds- og forsvarsintegration.

#### **4. Forvaltningen af PESCO'et forudsætter en veltilrettelagt og ambitiøs evalueringsmekanisme baseret på nationale gennemførelsesplaner**

Alle deltagende medlemsstater optræder som garantstater, og den højtstående repræsentant aflægger rapport om opfyldelsen af forpligtelserne i overensstemmelse med princippet om regelmæssig evaluering, jf. protokol nr. 10 (artikel 3). Den bindende karakter og troværdigheden af de forpligtelser, som medlemsstaterne er nået til enighed om, sikres gennem en tostrengt evalueringmekanisme:

##### **4.1. Den »nationale gennemførelsesplan«**

For at påvise hver af de deltagende medlemsstaters evne og vilje til at overholde de aftalte forpligtelser, forpligter disse sig til, inden vedtagelsen af Rådets afgørelse om oprettelsen af PESCO'et, at fremlægge en national gennemførelsesplan, der redegør for deres evne til at overholde de bindende forpligtelser. Af hensyn til gennemsigtigheden får alle deltagende medlemsstater adgang til disse gennemførelsesplaner.

Der gennemføres årligt en evaluering af, hvorvidt de deltagende medlemsstater overholder de aftalte forpligtelser på grundlag af de nationale gennemførelsesplaner, gennem PESCO-sekretariatet under den højtstående repræsentants ansvar (med støtte fra EDA, for så vidt angår investeringer i forsvar og kapacitetsudvikling, og med støtte fra EU-Udenrigstjenesten, herunder EUMS, for så vidt angår de operationelle aspekter). Under Rådets ansvar sendes denne evaluering til PSC (i PESCO-format) og til EUMC (i PESCO-format) med henblik på rådgivning herfra.

Bedømmerne skal fokusere på troværdigheden af PESCO-forpligtelserne ved at gennemgå medlemsstaternes nationale gennemførelsesplaner, faktuelle bestemmelser og bidrag til projekter.

Efter iværksættelsen af PESCO'et ajourfører de deltagende medlemsstater i givet fald deres nationale gennemførelsesplaner på grundlag af den trinvis tilgang.

Ved begyndelsen af hver fase redegøres der mere detaljeret gennem mere præcise mål, der fastlægges blandt de deltagende medlemsstater for at lette evalueringsprocessen.

##### **4.2. En årlig og en strategisk gennemgang ved udløbet af hver fase**

Mindst en gang om året modtager den fælles samling i Rådet for Udenrigsanliggender/forsvar en rapport fra den højtstående repræsentant, baseret på bidrag fra EDA (i overensstemmelse med artikel 3 i protokol nr. 10) og EU-Udenrigstjenesten, herunder EUMS. I denne årlige rapport gennemgås status for PESCO'ets gennemførelse, herunder hver deltagende medlemsstats overholdelse af sine forpligtelser i overensstemmelse med dens nationale gennemførelsesplan. Denne rapport skal efter EUMC's rådgivning tjene som grundlag for Rådets henstillinger og afgørelser vedtaget i medfør af artikel 46 i TEU.

Ved udløbet af hver fase (2021; 2025) foretages der en strategisk gennemgang med henblik på at evaluere overholdelsen af de forpligtelser, der efter planen skulle være opfyldt i denne fase, og med henblik på at træffe afgørelse om iværksættelse af næste fase samt, hvis det er nødvendigt, opdatere forpligtelserne for den næste fase.

---



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 191, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 191:**

Ministeren bedes i forlængelse af svar på spørgsmål 117 (EUU alm. del) af den 6. april 2022 oversende en oversigt over de 85 TA/Administrator fordelt på de enkelte løntrin AD6 til AD16. I fald ministeriet ikke er i besiddelse af en sådan oversigt, bedes ministeriet indhente en sådan.

**Svar:**

Forsvarsministeriet er ikke i besiddelse af, eller bekendt med, fordelingen på løntrin AD5-AD16 blandt TA/administratorer i forsvarsagenturet.

En detaljeret opgørelse vil kræve, at Forsvarsagenturet skal anmodes om at foretage lønudtræk på op til 85 medarbejderes individuelle lønforhold.

Lønniveauet udgør en basisløn som kan variere afhængig af nationalitet, hvilket land ansættelsen finder sted, familiære forhold, national beskatningsgrundlag (mellem 8 og 45%) mm.

Forsvarsministeriet finder det derfor ikke behørigt at anmode Forsvarsagenturet om detaljerede lønforhold blandt ansatte.

Nedenfor fremgår dog en opgørelse af erfaringskrav for løntrin.

Løntrin	Krav om erfaring	Bemærkninger
AD5	0 år	Entry level stillinger
AD6	3 år	
AD7	6 år	
AD8	9 år	
AD9-10	12 år	
AD11-12	15 år	
AD13-16	Ikke angivet	15-16 er generaldirektør-niveau

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TFI  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382433  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: fmn@fmn.dk  
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

Med venlig hilsen

Morten Bødskov



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 192, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 192:**

Ministeren bedes oplyse, hvilke konkrete dele af forsvarssamarbejdet i EU, som Danmark i dag ikke deltager i, som regeringen agter at tilslutte Danmark, såfremt forsvarsforbeholdet ophæves ved folkeafstemningen den 1. juni 2022.

**Svar:**

En afskaffelse af forsvarsforbeholdet handler først og fremmest om, at Danmark skal stå sammen med resten af EU-landene på et tidspunkt, hvor der er krig i Europa. Danmark skal være med til at tage ansvar for vores fælles europæiske sikkerhed og have medbestemmelse over udviklingen i Europa.

Regeringen ønsker, at Danmark indtræder i Det Europæiske Forsvarsagentur og det såkaldte permanent strukturerede samarbejde (PESCO). Der er flere projekter under PESCO, som Danmark kunne have interesse i at deltage i. Det kunne eksempelvis være projekter, der giver mulighed for at hjælpe lande, der udsættes for cyberangreb, gennem udsendelse af cyberekspertes, eller projekter, der går ud på at lette militær transport over grænser i EU.

Ved afskaffelse af forsvarsforbeholdet vil Danmark endvidere have mulighed for på frivilligt grundlag at deltage i de militære missioner og operationer, som vurderes at flugte med danske prioriteter og Danmarks ønske om at bidrage til at skabe sikkerhed og stabilitet i vores nærområde. Det kunne for eksempel være i EU's Operation Althea i Bosnien-Hercegovina, der har til formål at bidrage til stabilisering på Balkan. Danmark har tidligere været tilstede i området gennem NATO's operation (SFOR), men grundet forsvarsforbeholdet måtte Danmark forlade Bosnien, da EU overtog operationen fra NATO.

Med venlig hilsen

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382435  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

Morten Bødskov





Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 193, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 193:**

Ministeren bedes redegøre for de europæiske forsvars- og sikkerhedssamarbejder, som Danmark deltager i dag, og hvordan hver af disse vil blive påvirket af afstemningsresultatet ved folkeafstemningen den 1. juni.

**Svar:**

Det danske forsvarsforbehold betyder, at Danmark ikke deltager i den del af EU-samarbejdet om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der har indvirkning på forsvarsområdet, herunder især bestemmelserne om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Uden for rammerne af EU-samarbejdet indgår Danmark i forskellige samarbejdskonstellationer med forskellige europæiske lande og med forskellige formål.

Danmark deltager for eksempel i det franske European Intervention Initiative (EI2). EI2 er et samarbejde mellem udvalgte europæiske lande med fokus på at styrke den "strategiske kultur" på tværs af landene. Frankrig har med initiativet ønsket at skabe et fleksibelt samarbejdsforum for europæiske lande med sammenfaldende forsvars- og sikkerhedspolitiske interesser. Der er pt. 13 europæiske medlemslande i EI2, herunder Frankrig, Tyskland, Italien og Storbritannien. Danmark tilsluttede sig EI2 i 2018 som stiftende medlem på anmodning fra Frankrig.

Derudover deltager Danmark i den britisk-ledede Joint Expeditionary Force (JEF), der er en koalition af ti nordeuropæiske lande. Samarbejdet er et supplement til NATO. Foruden Storbritannien og Danmark deltager Norge, Sverige, Finland, Island, Nederlandene, Estland, Letland og Litauen.

Sådanne europæiske samarbejdskonstellationer, herunder JEF og EI2, forstærker eksisterende bilaterale partnerskaber mellem landene og understøtter samarbejder inden for rammerne af EU, NATO og FN.

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382440  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: fmn@fmn.dk  
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

Deltagelse i disse europæiske samarbejdskonstellationer påvirkes ikke af, hvorvidt landene er EU- eller NATO-medlemmer. Af samme grund vil udfaldet af folkeafstemningen den 1. juni ikke have betydning for Danmarks deltagelse i europæiske samarbejdskonstellationer uden for rammerne af EU-samarbejdet, om end der dog kan være positive synergieffektiver for Danmarks vedkommende, såfremt forsvarsforbeholdet afskaffes.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov



Folketingets Lovsekretariat  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) har den 20. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 194, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 194:**

Ministeren bedes redegøre for, hvilke eksisterende militære EU-missioner, som regeringen ønsker at tilslutte sig, såfremt forsvarsforbeholdet ophæves ved folkeafstemningen den 1. juni.

**Svar:**

En afskaffelse af forsvarsforbeholdet handler først og fremmest om, at Danmark skal stå sammen med resten af EU-landene på et tidspunkt, hvor der er krig i Europa. Danmark skal være med til at tage ansvar for vores fælles europæiske sikkerhed og have større medbestemmelse over udviklingen i Europa.

EU har aktuelt syv militære missioner og operationer, herunder Operation Althea i Bosnien-Hercegovina, Operation Irini i Middelhavet, Operation Atalanta ud for Afrikas Horn samt fire militære træningsmissioner i hhv. Mali, Den Centralafrikanske Republik, Somalia og Mozambique.

Afskaffelse af forsvarsforbeholdet vil blandt andet give Danmark mulighed for at deltage i EU's militære missioner og operationer, som vurderes at flugte med danske prioriteter og Danmarks ønske om at bidrage til sikkerhed og stabilitet i Europas nærområde. Det kunne for eksempel være i EU's Operation Althea i Bosnien-Hercegovina, der har til formål at bidrage til stabilisering på Balkan. Danmark har tidligere været tilstede i området gennem NATO's operation (SFOR), men grundet forsvarsforbeholdet måtte Danmark forlade Bosnien, da EU overtog operationen fra NATO.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 2. maj 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/003358  
Dok.nr.: 382450  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

## **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 195 fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 20. april 2022 til udenrigsministeren**

### Spørgsmål

Kan ministeren i en situation, hvor det danske forsvarsforbehold er ophævet, garantere, at der vil blive afholdt folkeafstemning i Danmark forud for, at den danske regering godkender en evt. ændring af EU-traktaten, der indebærer, at man overgår fra krav om enstemmighed til kvalificeret flertalsafgørelser under en eller flere af de artikler i EU-traktaten, som i dag er omfattet af forsvarsforbeholdet.

### Svar

Der henvises til justitsministerens besvarelse af 26. april 2022 af spørgsmål nr. 167 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg. Som det bl.a. fremgår heraf, gælder muligheden for at træffe afgørelse ved kvalificeret flertal eller til at overgå til at træffe beslutninger ved kvalificeret flertal ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. artikel 31, stk. 4, i EU-Traktaten. Tilsvarende er i øvrigt fastslået i bestemmelsen i EU-Traktatens artikel 48 om ændring af EU's traktatgrundlag, jf. EU-Traktatens artikel 48, stk. 7, 1. afsnit. Det følger samlet set heraf, at det vil kræve en traktatændring efter en almindelig revisionsprocedure, hvis beslutningsformen med enstemmighed inden for militær- eller forsvarsområdet skal ændres til flertalsafgørelser.

Som det videre fremgår af den nævnte besvarelse, er regeringen ikke bekendt med, at der skulle være konkrete forslag fra medlemsstater eller EU-institutioner, der ønsker at ændre beslutningsformen inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Hvis det måtte komme på tale at

ændre EU-Traktaten fundamentalt ved at afskaffe medlemsstaternes vetoret vedrørende afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, vil det være en forudsætning for regeringens tilslutning, at der afholdes en forudgående folkeafstemning herom. Dette vil blive indskrevet i bemærkningerne til lovforslaget om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet forud for, at lovforslaget fremsættes for Folketinget. Regeringen er i øvrigt imod sådanne ændringer af traktaten.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

## **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 196 fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 20. april 2022 til udenrigsministeren**

### Spørgsmål

Ministeren bedes i forlængelse af svar på spørgsmål 112 (EUU alm. del) af den 7. april uddybe, hvad der menes, når ministeren skriver, at "Udenrigsministeriet arbejder med at fremme regeringens to lovforslag, der skal skabe grundlaget for, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar."

### Svar

Udenrigsministeriet arbejder med at fremme regeringens to lovforslag, der skal skabe grundlaget for, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar.

Heri ligger navnlig, at Udenrigsministeriet på sædvanlig vis udarbejder og fremsætter de to lovforslag, der skal skabe grundlaget for, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar, ligesom Udenrigsministeriet vil besvare spørgsmål mv., i forbindelse med behandling af lovforslagene i Folketinget.

Eftersom det kommende lovforslag om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet vil blive undergivet folkeafstemning, såfremt det vedtages ved tredjebehandling i Folketinget, omfatter Udenrigsministeriets virksomhed også bistand til regeringen og dens ministre i forbindelse hermed. Om rammerne for embedsværkets bistand

i denne forbindelse kan henvises til justitsministerens besvarelse af 5. april 2022 af spørgsmål nr. 111 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

### **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 197 fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 20. april 2022 til udenrigsministeren**

#### Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, om det er korrekt, som der står i bemærkningerne til lovforslaget om en folkeafstemning om EU-forsvarsforbeholdet, at »aftalepartierne bag det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik er endvidere enige om, at stemmesedlerne (og dermed afstemningstemaet) til folkeafstemningen den 1. juni 2022 udformes som følger: »Stemmer du ja eller nej til, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar?« (Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar)«, og oplyse, hvor og hvornår den enighed blev opnået?

#### Svar

Der har været meget debat om stemmesedlens ordlyd. Regeringen har som bekendt valgt at imødekomme nej-siden og har tilføjet ordene ”afskaffe”, ”EU” og ”forbehold” i titlen på det lovforslag, der er genstand for folkeafstemningen den 1. juni 2022.

Spørgsmålet på stemmesedlerne (og dermed afstemningstemaet) til folkeafstemningen den 1. juni 2022 er herefter som følger: ”Stemmer du ja eller nej til, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet? (Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet)”. Denne ordlyd vil naturligvis fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, når det fremsættes for Folketinget.



Jeg har orienteret partilederne bag det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik af 6. marts 2022 om regeringens beslutning om stemmesedlens ordlyd.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

## **EUU alm. del – svar på spørgsmål 198 fra Søren Søndergaard stillet den 20. april 2022 til udenrigsministeren**

### Spørgsmål

Vil ministeren efter en eventuel afskaffelse af forsvarsforbeholdet garantere befolkningen en folkeafstemning forud for en situation, hvor Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse om at etablere et fælles forsvar i henhold til EU-traktatens artikel 42, stk. 2 - også selvom ministeren ikke anser ”spørgsmålet om etablering af et fælles forsvar for aktuelt”

### Svar

Det er ikke nærmere defineret i Traktaten om Den Europæiske Unions artikel 42, stk. 2, hvad et eventuelt ”fælles forsvar” vil dække over. Bestemmelsen har ikke tidligere været anvendt, og det præcise indhold er dermed uklart. Det bemærkes dog, at Lissabontraktaten ikke indeholder hjemmel til etablering af en europæisk hær, jf. også protokollen om den irske befolknings betænkeligheder med hensyn til Lissabon-traktaten (protokol nr. 38). Af artikel 3 fremgår, at der ikke eksisterer bestemmelser om oprettelsen af en europæisk hær.

Regeringen har givet et politisk løfte om, at såfremt det måtte komme på tale at ændre EU-traktaten fundamentalt ved at afskaffe medlemsstaternes vetoret vedrørende afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. EU-traktatens artikel 31, stk. 4, eller oprette en EU-hær, der indebærer, at det overlades til EU at udøve beføjelsen til at anvende militære magtmidler, jf. grundlovens § 19, stk. 2, vil det være en forudsætning for regeringens tilslutning, at der afholdes en forudgående folkeafstemning herom. Regeringen er i øvrigt imod sådanne ændringer af

traktaten. Dette politiske løfte indskrives nu i bemærkningerne til lovforslaget om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod



## Folketingets Europaudvalg

Stormgade 2-6  
1470 København K  
Telefon 72 28 24 00

**Sagsnr.**  
2022 - 2059

Svar på spørgsmål fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 20. april 2022.

**Doknr.**  
508395

### **Spørgsmål nr. 199:**

”I forhold til gældende lov bedes ministeren redegøre for, hvem der beslutter og afgør, hvad der kan stå på stemmesedlen, når der afholdes folkeafstemning i Danmark.”

**Dato**  
28-04-2022

### **Svar:**

Der afholdes den 1. juni 2022 en bindende folkeafstemning om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet. Folkeafstemningen afholdes i henhold til særlig lov, jf. grundlovens § 42, stk. 6, 2. pkt.

Om folkeafstemninger generelt fremgår det af grundlovens § 42, stk. 8, at nærmere regler, herunder i hvilket omfang folkeafstemning skal finde sted på Færøerne og i Grønland, fastsættes ved lov.

De nærmere regler om folkeafstemning er fastsat i folketingsvalglovens kapitel 12, men kan fraviges ved særlig lov, jf. folketingsvalglovens § 94, 2. pkt.

Efter folketingsvalglovens § 98, stk. 1, skal der på stemmesedlerne ved folkeafstemninger klart adskilt være trykt ordene ”Ja” og ”Nej”. Efter bestemmelsens stk. 2 fastsætter indenrigs- og boligministeren nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.

Det normale udgangspunkt for udformningen af stemmesedler til folkeafstemninger er, at de skal indeholde titlen og undertitlen på det lovforslag eller den lov, der stemmes om. Dette fremgår af § 4, stk. 1, 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 31 af 7. januar 2019 om stemmesedler til brug ved folkeafstemninger. Dette udgangspunkt kan dog fraviges, enten ved lov eller ved en ændret eller supplerende bekendtgørelse.

I overensstemmelse med min tilkendegivelse i svaret på EEU alm. del spm. 116 af 8. april 2022, der vedlægges, har jeg udstedt bekendtgørelse nr. 448 af 12. april 2022 om indholdet af stemmesedlen til brug ved folkeafstemningen den 1. juni 2022. I bekendtgørelsens § 2, stk. 1, er følgende fastsat:

”§ 2. På stemmesedlen begyndende fra stemmesedlens venstre kant anføres med fede typer »Stemmer du ja eller nej til, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet?«. Umiddelbart herunder begyndende fra stemmesedlens venstre kant anføres med almindelige typer »(Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det



europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet)«.”

Med venlig hilsen  
**Kaare Dybvad Bek**

**Bilag:**

Bilag 1: EEU alm. del – svar på spm. 116



**Kulturministeren**

Kulturministeriet  
Nybrogade 2  
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70  
E-mail : kum@kum.dk  
Web : www.kum.dk

Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg  
1240 København K

3. maj 2022

Folketingets Europaudvalg har den 20. april 2022, efter ønske fra Søren Søndergaard (EL), stillet mig følgende spørgsmål nr. 200 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

**Spørgsmål:**

Vil kulturministeren indhente DR's holdning til, at man i forbindelse med udarbejdelsen af kandidattest i forbindelse med folkeafstemning om forsvarsforbeholdet den 1. juni har valgt at samarbejde med et privat medie, der har indgået i et såkaldt mediepartnerskab med Europa-Parlamentet og derigennem har modtaget store pengebeløb til at "fremme og udbrede en bedre forståelse af Europa-Parlamentets identitet, rolle og politiske karakter som EU's eneste demokratisk valgte organ". Mediepartnerskaber, som ifølge medieeksperter indebærer, at "EU suger af mediernes troværdighedskapital." jf. artikel i Arbejderen den 31. marts 2017: "EU opbygger et netværk af mediepartnere".

**Svar:**

Jeg har til brug for besvarelsen bedt DR om et bidrag. Når svarbidraget foreligger, fremsendes endeligt svar.

Ane Halsboe-Jørgensen



## JUSTITSMINISTERIET

Folketinget  
Europaudvalget  
Christiansborg  
1240 København K  
DK Danmark

Dato: 3. maj 2022  
Kontor: Stats- og Menneskerets-  
kontoret  
Sagsbeh: Lasse Østergaard Ahmt  
Sagsnr.: 2022-0032/06-0178  
Dok.: 2410103

### **Besvarelse af spørgsmål nr. 201 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg**

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 201 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 20. april 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Mattias Tesfaye

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

T +45 3392 3340  
F +45 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

### **Spørgsmål nr. 201 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:**

”Ministeren bedes redegøre for, om Danmark har overgivet beføjelser til EU i henhold til grundlovens paragraf 20 inden for hele eller dele af forsvarspolitikken. I bekræftende fald bedes ministeren oplyse, i hvilken forbindelse dette er sket.”

#### **Svar:**

Det bemærkes indledningsvis, at det danske forsvarsforbehold gælder den del af samarbejdet inden for EU-traktatgrundlagets bestemmelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (EU-Traktatens afsnit V, der omfatter artikel 21-46), herunder navnlig bestemmelserne om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (EU-Traktatens afsnit V, 2. afdeling, der omfatter artikel 42-46), der har indvirkning på forsvarsområdet. Der henvises i den forbindelse til pkt. 4 i Justitsministeriets notat af 29. marts 2022 om, hvorvidt en ophævelse af det danske forsvarsforbehold forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20 (EUU 2021-22, Alm. del – bilag 414).

Om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik fremgår det af pkt. 4.3.20 i Justitsministeriets redegørelse af 4. december 2007 for visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Lissabon-Traktaten (Lissabon-redegørelsen) sammenfattende (side 94), at dansk tilslutning til EU-Traktatens afsnit V, kapitel 2 (dvs. de særlige bestemmelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik), ikke forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20. Der blev herved navnlig lagt vægt på, dels at der ikke inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er hjemmel til at udstede retsakter, der har direkte virkning i forhold til borgere mv. i medlemsstaterne, dels at det efter Justitsministeriets opfattelse må antages, at Unionen ved indgåelse af aftaler med tredjelande mv. som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ikke binder medlemsstaterne folkeretligt i forhold til det pågældende tredjeland mv., som var en sådan aftale indgået af medlemsstaterne.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, som der er redegjort nærmere for ved ovennævnte notat af 29. marts 2022 og Justitsministeriets besvarelse af 26. april 2022 af spørgsmål nr. 167 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg, at der ikke med en ophævelse af forsvarsforbeholdet vil være tale om at overlade beføjelser til EU, som vil forudsætte anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.



## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
-	2022-11597	JTEU	2. maj 2022

### **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 202 fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 21. april 2022 til udenrigsministeren**

#### Spørgsmål

Ministeren bedes oversende al korrespondance, der har måtte været udvekslet mellem henholdsvis Udenrigsministeriet og andre ministerier vedrørende udformningen af stemmesedlen til folkeafstemningen den 1. juni.

#### Svar

Indledningsvis bemærkes, at regeringen – ligesom tidligere regeringer – er meget tilbageholdende i forhold til oversendelse af materiale, som ikke vil blive udleveret i forbindelse med aktindsigt. Denne tilbageholdenhed sker ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces.

Jeg kan oplyse, at Udenrigsministeriet har afgjort en række anmodninger om aktindsigt i bl.a. korrespondance om udformningen af stemmesedlen til folkeafstemningen den 1. juni.

Det følger af offentlighedslovens § 20, at retten til aktindsigt ikke omfatter sager om lovgivning før lovforslag er fremsat for Folketinget. Eftersom de to lovforslag vedrørende folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet endnu ikke er fremsat, er de nævnte anmodninger om aktindsigt omfattet af undtagelsen i offentlighedslovens § 20.

Såfremt Udenrigsministeriet ved behandling af kommende anmodninger om aktindsigt vedrørende samme emne udleverer materiale, vil jeg samtidig oversende dette materiale til udvalget.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
-	2022-11597	JTEU	2. maj 2022

## **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 203 fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 21. april 2022 til udenrigsministeren**

### Spørgsmål

Ministeren bedes oversende al korrespondance, der har måtte været udvekslet mellem henholdsvis Udenrigsministeriet og partierne bag aftalen ”Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik” vedrørende udformningen af stemmesedlen til folkeafstemningen den 1. juni.

### Svar

Jeg henviser til besvarelsen af EEU alm. del spørgsmål 202.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-11677	SP	3. maj 2022

## **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 205 fra Katarina Ammitzbøll (KF) stillet den 28. april 2022 til udenrigsministeren.**

### Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for hvilke konsekvenser forsvarsforbeholdet har haft og vil kunne få for dansk støtte til Ukraine?

### Svar

Forsvarsforbeholdet indebærer, at Danmark bl.a. ikke kan deltage i udarbejdelsen, vedtagelsen, gennemførelsen eller finansieringen af EU's militære krisestyringsmissioner og -operationer. Med forsvarsforbeholdet har Danmark samtidig forpligtet sig til ikke at forhindre de andre medlemslande i at udvikle deres samarbejde på forsvarsområdet, som de måtte ønske. Derfor tager Danmark heller ikke ordet, når de øvrige EU-lande drøfter forbeholdsbelagte emner, eksempelvis EU's militære missioner og operationer.

Selvom det er alt for tidligt at spå om sikkerhedssituationen i Ukraine på længere sigt, så står det klart, at såfremt der på et tidspunkt måtte være et ønske i EU om at bistå Ukraine med eksempelvis en militær træningsmission, så ville Danmark som følge af forsvarsforbeholdet som det eneste EU-land på forhånd være afskåret fra at kunne bidrage.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

### **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 206 fra Katarina Ammitzbøll (KF) stillet den 28. april 2022 til udenrigsministeren**

#### Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for i hvilket omfang Danmark kan blive tvunget til at deltage i EU-ledede militære operationer såfremt forsvarsforbeholdet afskaffes. Ministeren bedes i den forbindelse redegøre for de forskellige muligheder for at afstå fra at deltage i operationer og konstruktiv afståelse fra at deltage i vedtagelse og finansiering af operationer.

#### Svar

Jeg kan generelt henvise til besvarelsen af EEU alm. del spm. 181, hvori jeg redegør for, at Danmark ikke kan blive tvunget til at deltage i EU's militære operationer.

For så vidt angår konstruktiv afståelse kan oplyses, at en medlemsstat har mulighed for at vælge at stå uden for en konkret afgørelse, jf. EU-traktatens artikel 31, stk. 1, 2. afsnit. De andre medlemsstater vil fortsat kunne vedtage afgørelsen uden den medlemsstat, der afstår, og som derved ikke blokerer for de øvrige medlemsstater. Den pågældende afgørelse vil i så fald ikke binde den medlemsstat, som afstår, men medlemsstaten skal dog opføre sig loyalt og må ikke foretage handlinger, som er i konflikt med afgørelsen. Muligheden for konstruktiv afståelse anvendes kun yderst sjældent

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod

# Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-11677	SP	3. maj 2022

## **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 207 fra Katarina Ammitzbøll (KF) stillet den 28. april 2022 til udenrigsministeren.**

### Spørgsmål

Hvad betyder Danmarks størrelse for vores indflydelse på oprettelsen og styringen af internationale missioner og operationer i fald forsvarsforbeholdet afskaffes?

### Svar

Afgørelser om at iværksætte militære EU-missioner og -operationer træffes med enstemmighed, dvs. alle EU-lande, undtagen Danmark så længe forsvarsforbeholdet måtte bestå, har mulighed for at indgå i drøftelserne og påvirke udformningen af konkrete militære missioner og operationer – uanset landets størrelse. Ethvert medlemsland, som deltager i EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde, har ligeledes mulighed for at modsætte sig oprettelsen af en EU-mission eller operation.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Katarina Ammitzbøll (KF) har den 28. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 208, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 208:**

Såfremt forsvarsforbeholdet afskaffes og Folketinget træffer beslutning om at udsende soldater til en EU-ledet militær operation, vil de danske soldater i så fald have EU- og/eller danske flag på skulderen?

**Svar:**

Personel, der er indsat i militære EU-missioner og -operationer, bærer national uniform og er afmærket i overensstemmelse med respektive nationers relevante forvaltningsgrundlag, herunder for eksempel uniformsreglement. Ofte indbefatter det, at der bæres nationalt flag eller anden nationalitetsafmærkning, samt eventuelt enhedsmarkering og/eller afmærkning, der markerer tilknytning til den pågældende militære mission eller operation.

Uniformering og afmærkning kan variere alt efter den konkrete opgaveløsning.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 3. maj 2022

Enhed: TINI  
Sagsnr.: 2022/003570  
Dok.nr.: 386123  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35





Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Katarina Ammitzbøll (KF) har den 28. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 209, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 209:**

Vil en eventuel afskaffelse af forsvarsforbeholdet og mulig deltagelse i det permanent strukturerede samarbejde på nogen måde pålægge Danmark at indkøbe særligt militært udstyr, f.eks. af hensyn til, at det skal være kompatibelt med de øvrige EU-medlemslandes militære udstyr?

**Svar:**

Anskaffelse af forsvarsmateriel er altid et nationalt anliggende.

Derfor vil Danmark ikke kunne pålægges indkøb af forsvarsmateriel ved en afskaffelse af forsvarsforbeholdet og eventuel deltagelse i det permanent strukturerede samarbejde.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 3. maj 2022

Enhed: TFI  
Sagsnr.: 2022/003570  
Dok.nr.: 386143  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Katarina Ammitzbøll (KF) har den 28. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 210, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 210:**

Vil en eventuel afskaffelse af forsvarsforbeholdet og mulig deltagelse i det permanent strukturerede samarbejde betyde, at Danmark vil blive pålagt at investere i forsvarsindustrielle virksomheder i øvrige medlemslande til ugunst for danske virksomheder?

**Svar:**

Forsvarsministeriet vurderer, at en afskaffelse af forsvarsforbeholdet og eventuel deltagelse i det permanent strukturerede samarbejde ikke nødvendiggør investeringer i udenlandske forsvarsvirksomheder.

Vurderingen er at deltagelse i det permanent strukturerede samarbejde i nogle tilfælde kan vise sig at have nytte i forhold danske erhvervsinteresser.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 3. maj 2022

Enhed: TFI  
Sagsnr.: 2022/003570  
Dok.nr.: 386185  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35



Folketingets Europaudvalg  
Christiansborg

Medlem af Folketinget Katarina Ammitzbøll (KF) har den 28. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 211, som hermed besvares.

**Spørgsmål nr. 211:**

Har regeringen overvejet, om der er konkrete projekter i regi af det permanent strukturerede samarbejde, som man ønsker at deltage i, f.eks. med henblik på at imødekomme de særlige forhold, som dansk forsvar har? I så fald hvilke projekter er der tale om?

**Svar:**

Der findes aktuelt 60 PESCO-projekter, der fordeler sig inden for syv overordnede områder: træningsfaciliteter, luftsystemer, landmilitære systemer, maritim sikkerhed, cybersikkerhed, støttekapaciteter og rumfart.

Der er ikke taget stilling til, hvilke PESCO-projekter regeringen ønsker Danmark skal indgå i. Der er dog flere projekter, der flugter med Danmarks sikkerhedspolitiske interesser. Det kunne eksempelvis være projekter, der giver mulighed for at hjælpe lande, der udsættes for cyberangreb eller projekter, der går ud på at udvikle relevante militære kapaciteter.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Dato: 3. maj 2022

Enhed: TSIP  
Sagsnr.: 2022/003570  
Dok.nr.: 386193  
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet  
Holmens Kanal 9  
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000  
Fax: +45 7281 0300  
E-mail: [fmn@fmn.dk](mailto:fmn@fmn.dk)  
[www.fmn.dk](http://www.fmn.dk)

EAN: 5798000201200  
CVR: 25 77 56 35

## Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-13462	JTEU	2. maj 2022

### **EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 213 fra Morten Messerschmidt (DF) stillet den 28. april 2022 til udenrigsministeren**

#### Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, om der er truffet foranstaltninger på det forsvarsmæssige område, som Danmark i tilfælde af en ophævelse af forsvarsforbeholdet måtte være forpligtet til at gennemføre, jf. art. 7 i protokol til Lissabontraktaten om Danmarks stilling.

#### Svar

Som det fremgår af forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet, vil Danmark fra den dag, regeringen giver de øvrige medlemsstater underretning i overensstemmelse med artikel 7 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, være forpligtet til at gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af Den Europæiske Union.

Konkret drejer det sig om i alt 36 retsakter, som Danmark umiddelbart tiltræder, jf. lovforslagets bilag 1. Langt størsteparten af disse retsakter angår EU's militære krisestyringsoperationer og -missioner. Tre retsakter vedrører tværgående samarbejde, nærmere bestemt EU's satellitcenter, den europæiske fredsfacilitet (EPF) samt EU's militære planlægnings- og gennemførelseskapacitet (MPCC).

Danmarks tiltrædelse af retsakter vedrørende igangværende militære EU-ledede operationer vil ikke i sig selv betyde, at Danmark vil være forpligtet til at stille militære eller andre midler til rådighed for missionerne. En

afskaffelse af forbeholdet vil alene indebære, at Danmark vil have ret til at deltage i de pågældende operationer, men det indebærer ingen pligt til at deltage.

Danmark vil først kunne anmode om deltagelse i Forsvarsagenturet og PESCO, når forsvarsforbeholdet er afskaffet. Dansk deltagelse i Forsvarsagenturet og PESCO følger ikke automatisk af en afskaffelse af forsvarsforbeholdet.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod